

2024

Profilul județului Alba

Agenția pentru
Dezvoltare Regională
Centru

Cuprins

1. Informații generale	2
2. Infrastructura de transport	3
2.1. Infrastructura principală de transport	3
2.2. Indicatori statistici privind infrastructura județeană de transport	6
3. Infrastructura principală tehnico-edilitară	11
4. Infrastructura educațională și de sănătate	16
4.1. Infrastructura educațională	16
4.2. Capacități de cercetare	18
4.3. Infrastructura de sănătate	19
5. Demografie și forța de muncă	22
5.1. Evoluția principalilor indicatori demografici	22
5.2. Populația la nivel de localitate	27
5.3. Participarea populației la activitatea economică	29
6. Piața forței de muncă	30
7. Economia	35
7.1. Indicatori macroeconomici	35
7.1.1. Produsul Intern Brut	35
7.1.2. Investițiile străine directe	37
7.1.3. Exporturi	37
7.2. Profil economic sectorial	38
7.2.1. Industrie și servicii	39
7.2.2. Agricultură	40
7.2.3. Turism	43
7.3. Indicatori privind mediul antreprenorial	45
7.3.1. Dinamica antreprenorială	45
7.3.2. Principalii indicatori economico-financiari	47

1. Informații generale

- ✚ **Așezare:** în partea centrală a României și în partea vestică a Regiunii Centru
- ✚ **Suprafață:** 6242 kmp (2,6% din teritoriul țării), fiind al 16-lea județ ca mărime, încadrându-se în categoria județelor de mărime mijlocie
- ✚ **Unități administrativ-teritoriale:** 11 orașe și municipii (reședința de județ este Alba Iulia), 67 comune și 656 sate
- ✚ **Relieful:** Dominat de zone montane relieful este format din 4 unități majore: Munții Apuseni (M-ții Trascău, M-ții Metaliferi, M-ții Bihor, Muntele Mare) în partea nord-vest, Carpații Meridionali (M-ții Șureanu) în partea de sud, Podișul Transilvaniei în partea de est și Culoarul Alba Iulia-Turda în partea centrală. Altitudinea minimă: 205 m (în lunca Șibotului), iar altitudinea maximă: 2130 m (Vârful lui Pătru);
- ✚ **Clima:** temperat-continentală cu nuanțe climatice în funcție de particularitățile reliefului: climat umed și răcoros în zona montană și climat mai cald și uscat în zona de dealuri și culoare depresionare
- ✚ **Numărul locuitorilor:** 325.776 locuitori (1 ianuarie 2023); **Grad de urbanizare:** 58,2%; **Structura etnică:** români 82,5%, maghiari 3,5%, romi 4,0%, germani 0,2%, alții 0,1% (Recensământ 2021)
- ✚ **Orașe:** 4 municipii: Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș și 7 orașe: Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureș, Zlatna, Teiuș și Baia de Arieș
- ✚ **Resurse naturale:** resurse metalifere neferoase (aur, argint, cupru, plumb, zinc, pirită, mercur), sare, roci de construcție (marmură, nisipuri, pietrișuri, calcar, gresie, tufuri vulcanice, marne), gaz metan, lemn
- ✚ **Economie:** PIB /locuitor: 23 600 euro PCS ¹(2021); **Structura:** servicii 49,8%, industrie 35,4%, construcții 5,7%, agricultură 9,1%
- ✚ **Utilizarea terenului:** arabil 20,7%, pășuni 18,9%, fânețe 11,2%, vii și livezi 0,9%, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră 36,5%, ape, alte suprafețe 11,7%
- ✚ **Transport:** lungimea rețelei rutiere: 3037 km, din care 102 km de autostradă (densitatea drumurilor: 48,7 km/100 kmp); lungimea rețelei feroviare: 254 km (2022)
- ✚ **Capacitatea de cazare turistică:** 7864 locuri de cazare în 357 unități cu funcțiuni de cazare turistică (2023); **Număr turiști cazați:** 245,4 mii persoane (2023)
- ✚ **Principalele forme de turism:** turism montan, turism cultural, turism de agrement, agroturism. **Obiective turistice:** cetăți (Cetatea Vauban din Alba Iulia, Câlnic), castele, muzee și obiective de interes cultural și istoric (cele mai importante sunt localizate în Alba Iulia, Sebeș, Blaj, Aiud), arii naturale protejate și monumente ale naturii (Parcul Natural Apuseni, Ghețarul de la Scărișoara, Detunatele), sporturi de iarnă (Arieșeni, Șureanu).

---

¹ Paritatea de Cumpărare Standard (PCS) reprezintă moneda de referință stabilită la nivelul UE, fiind o unitate de valută convențională ce exclude influența diferențelor între nivelul prețurilor dintre țări, permițând astfel comparații internaționale.

2. Infrastructura de transport

2.1. Infrastructura principală de transport

Infrastructura principală de transport a județului Alba se compune din rețeaua rutieră principală (formată din câteva segmente de autostradă, cu o lungime totală de 102 km și din cei 526 km de drumuri naționale) și din rețeaua feroviară națională care, pe teritoriul județului, însumează 254 km.

Rețeaua rutieră principală asigură legătura județului Alba cu județele învecinate, cu Capitala și cu rețeaua europeană de transport, facilitând deplasarea unui număr mare de persoane și a unui volum de mărfuri în creștere rapidă. Infrastructura secundară de transport este formată din 886 km de drumuri județene și 1600 km de drumuri comunale și asigură transportul dintre localități în interiorul județului.

Deși nu dispune de un aeroport propriu, județul Alba este deservit de trei aeroporturi aflate pe o rază de 110 km față de municipiul Alba Iulia (Cluj-Napoca, Târgu Mureș și Sibiu), putându-se ajunge la acestea în maxim 1 oră și 30 minute.

În județul Alba există un terminal intermodal pe teritoriul localității Decea (comuna Miraslău), la 10 km de municipiul Aiud. Aflat în apropierea nodului rutier al autostrăzii A 10 Sebeș – Turda și a magistralei feroviare 300, acest terminal intermodal va deservi firme din zona Transilvaniei.

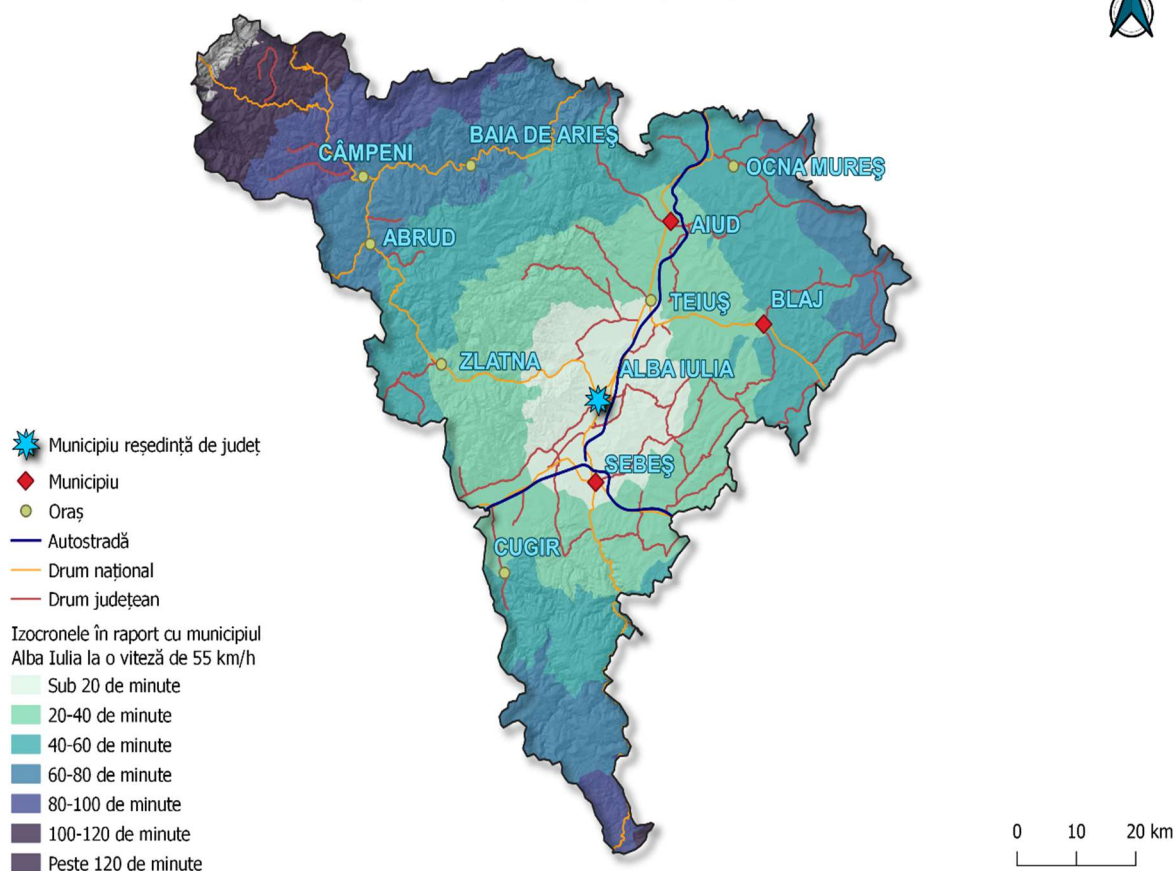
Fig.2.1

a. Infrastructura rutieră

- **Autostrăzi:**
  - **Autostrada A1:** începe din București și asigură legăturile rutiere cu Europa Centrală și de Vest.
  - **Autostrada A10:** asigură legătura dintre Autostrada A1 și Autostrada A3, pe traseul Sebeș - Turda.

- **Drumuri de importanță europeană:**
  - **E81 (DN1):** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ucraina, frontiera ucraineano-română Nevetlenfolu - Halmeu (Satu Mare - Cluj Napoca - Alba Iulia - Sibiu - Râmnicu Vâlcea - București - Constanța). Permite de asemenea, prin drumul european **E60**, o bună conexiune cu Ungaria și țările din centrul și vestul Europei.
  - **E68 (DN7 și DN1):** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ungaria, prin frontiera ungaro-română Nagylak - Nădlac (Arad - Deva - Alba Iulia - Sibiu - Brașov)

- **Drumuri de importanță națională:**
  - **DN1:** drumul național care face legătura între București și Oradea, trecând prin municipiile Brașov, Sibiu, Alba Iulia, Cluj Napoca. Între localitățile Veștem și Sebeș, DN1 are traseu comun cu DN7.
  - **DN7:** drum național care leagă Capitala de partea de vest a României, până la punctul de trecere al frontierei româno-maghiare de la Nădlac. Traversează municipiul Sebeș.
  - **DN14B:** drum național care traversează partea central-estică a județului Alba, pe Valea Târnaviei, trecând prin orașele Teiuș, Blaj și Copșa Mică (jud. Sibiu)
  - **DN67C:** sau "Transalpina" este o șosea care traversează de la nord la sud Grupa Montană Parâng, fiind cea mai înaltă din România. DN67C asigură legătura între orașele Novaci (jud. Gorj) și Sebeș.
  - **DN74:** drum național ce asigură legătura dintre orașul Brad din județul Hunedoara și orașele din județul Alba: Abrud, Zlatna și Alba Iulia
  - **DN74A:** se află în totalitate în județul Alba, asigurând legătura între orașele Abrud și Câmpeni, respectiv între drumurile DN74 și DN75.
  - **DN75:** drum național ce asigură legătura dintre Turda (jud. Cluj), Câmpeni (Alba) și Ștei (jud. Bihor).

- **Drumuri județene cu rol de drum național,** asigurând legătura pentru orașele care nu sunt intersectate de o șosea națională:

- **DJ107:** asigură legătura dintre orașul Ocna Mureș și DN1.
- **DJ704:** asigură legătura dintre orașul Cugir și DN7.

Izocronele rutiere în raport cu reședința de județ

Fig.2.2

Municipiul Sebeș și orașul Teiuș se află în interiorul izocroniei de 20 de minute față de municipiul Alba Iulia, municipiile Blaj, Aiud și orașele Cugir și Zlatna se situează în zona acoperită de izocrona de 40 minute, celelalte localități urbane sunt situate la distanțe care pot fi parcurse într-un interval de timp cuprins între 40 și 120 minute. Câteva localități rurale aflate în extremitatea de nord-vest sau în cea de sud a județului se găsesc la o distanță față de municipiul Alba Iulia care se parcurge într-un timp ce depășește 2 ore.

b. Infrastructura feroviară

- **Căi ferate principale (magistrale feroviare)**
  - *magistrala 200* (București - Brașov - Făgăraș - Sibiu - Vințu de Jos - Simeria - Arad - Curtici)
  - *magistrala 300* (București - Brașov - Sighișoara - Mediaș - Blaj - Teiuș - Cluj Napoca - Oradea - Episcopia Bihorului)
- **Căi ferate secundare**
  - Unirea - Războieni - Târgu Mureș - Deda (jud. Mureș)
  - Alba Iulia – Zlatna

Distanțele rutiere față de principalele puncte de interes național

- **Distanța dintre Alba Iulia, capitală și orașele de importanță regională:**
  - Alba Iulia - București: 355 km
  - Alba Iulia - Cluj Napoca (nord): 99 km
  - Alba Iulia - Timișoara (vest): 220 km
  - Alba Iulia - Sibiu (sud-est): 78 km
  - Alba Iulia - Brașov (sud-est): 220 km
  - Alba Iulia - Târgu Mureș (nord-est): 117 km
- **Distanța dintre Alba Iulia și cele mai apropiate aeroporturi:**
  - Alba Iulia - Aeroportul Internațional Sibiu: 76 km
  - Alba Iulia - Aeroportul Internațional Cluj Napoca: 106 km
  - Alba Iulia - Aeroportul Internațional Târgu Mureș: 110 km

2.2. Indicatori statistici privind infrastructura județeană de transport

Lungimea totală a drumurilor publice, în anul 2022, este de 3037 km, dintre care 1859 km sunt modernizați (61,2%), iar 26 km cu IUR (îmbrăcăminte ușoară rutieră). Densitatea drumurilor publice este de 48,7 km/100 km², sensibil peste media națională (36,2 km/100 km²).

Lungimea totală a drumurilor naționale este de 526 km, dintre care 99,8 % modernizate, fiind peste valoarea națională (95,4%). Drumurile județene însumează 886 km (80,6% modernizate), iar cele comunale 1600 km (37,2% modernizate).

Lungimea totală a căilor ferate este 254 de km, dintre care 57,5% electrificate, ponderea la nivel național a electrificării fiind de 38,0%. Pe teritoriul județului sunt trei noduri feroviare importante în Teiuș - Coșlariu, Vințu de Jos și Războieni. Calea ferată paneuropeană care traversează județul Alba (tronsoanele Sighișoara – Coșlariu și Coșlariu - Simeria) este reabilitată aproape în totalitate, cu excepția sistemului ERTMS².

Tabel 2.1. Indicatori statistici privind modernizarea infrastructurii județene de transport

-km-

ALBA	Drumuri publice Total	din care:						
		Modernizate	IUR	Drumuri naționale total	din care:		Drumuri județene și comunale Total	din care: Modernizate
					Modernizate	Cu IUR		

² sistem tehnic european de management al traficului și control al vitezei trenului

2000	2593	397	575	419	369	37	2174	28
2005	2630	402	575	419	369	37	2211	33
2010	2728	1232	12	448	421	12	2280	811
2015	2930	1541	1	533	531	1	2397	1010
2020	3058	1826	30	591	590	1	2467	1236
2022	3037	1859	26	526	525	1	2486	1309

Sursa: Institutul Național de Statistică

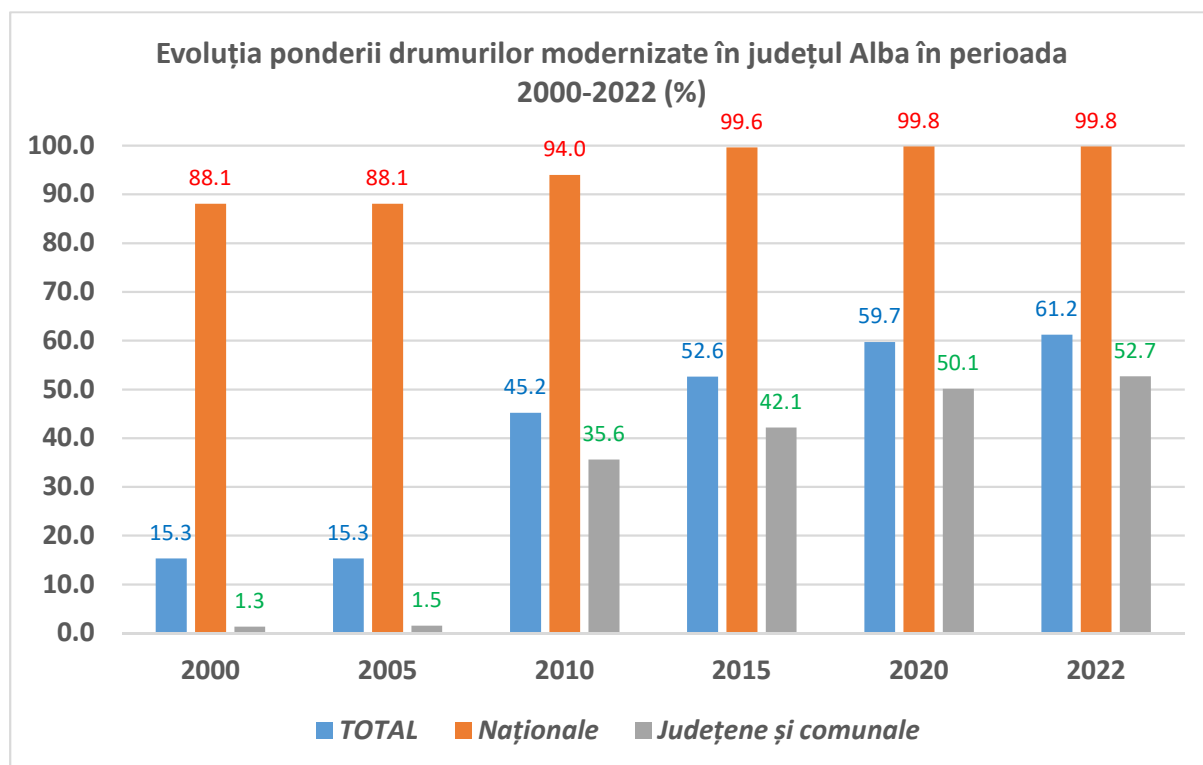

Fig.2.3

Tabel 2.2. Infrastructura feroviară

ALBA		Căi ferate (km)	
Ani	Total	Electrificată	
2005	230	131	
2010	230	136	
2015	230	136	
2020	231	138	
2022	254	146	

Sursa: Institutul Național de Statistică

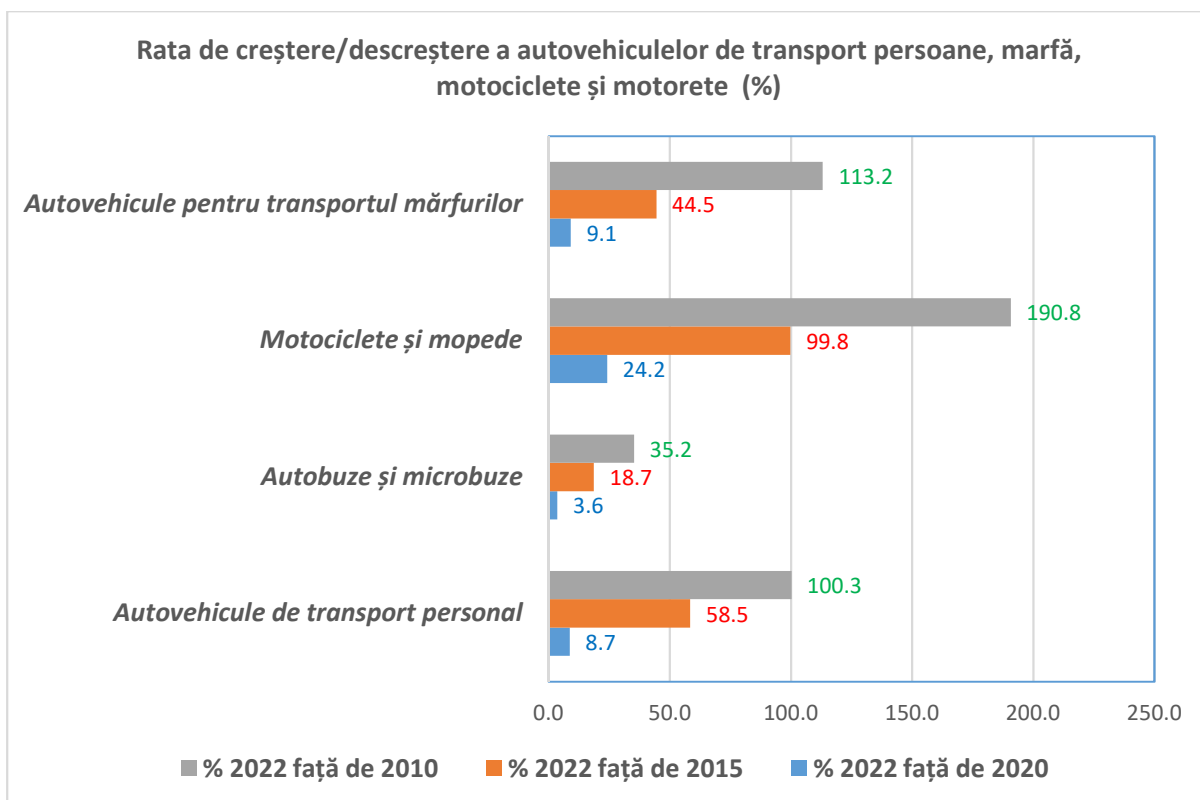

Evoluția numerică a mijloacelor de transport rutier

Tabel 2.3 Evoluția numerică a mijloacelor de transport rutier a autovehiculelor de transport persoane, marfă, motocicletele și motorete în perioada 2010-2022

ALBA	2010	2015	2020	2022	Rata de creștere/des creștere în 2022 față de 2020 (%)	Rata de creștere/des creștere în 2022 față de 2015 (%)	Rata de creștere/des creștere în 2022 față de 2010 (%)
Autovehicule de transport personal	69971	88429	128937	140134	8.7	58.5	100.3
Autobuze și microbuze	610	695	796	825	3.6	18.7	35.2
Motociclete și mopedele	1373	1998	3214	3992	24.2	99.8	190.8
Autovehicule pentru transportul mărfurilor	11289	16649	22047	24064	9.1	44.5	113.2

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică

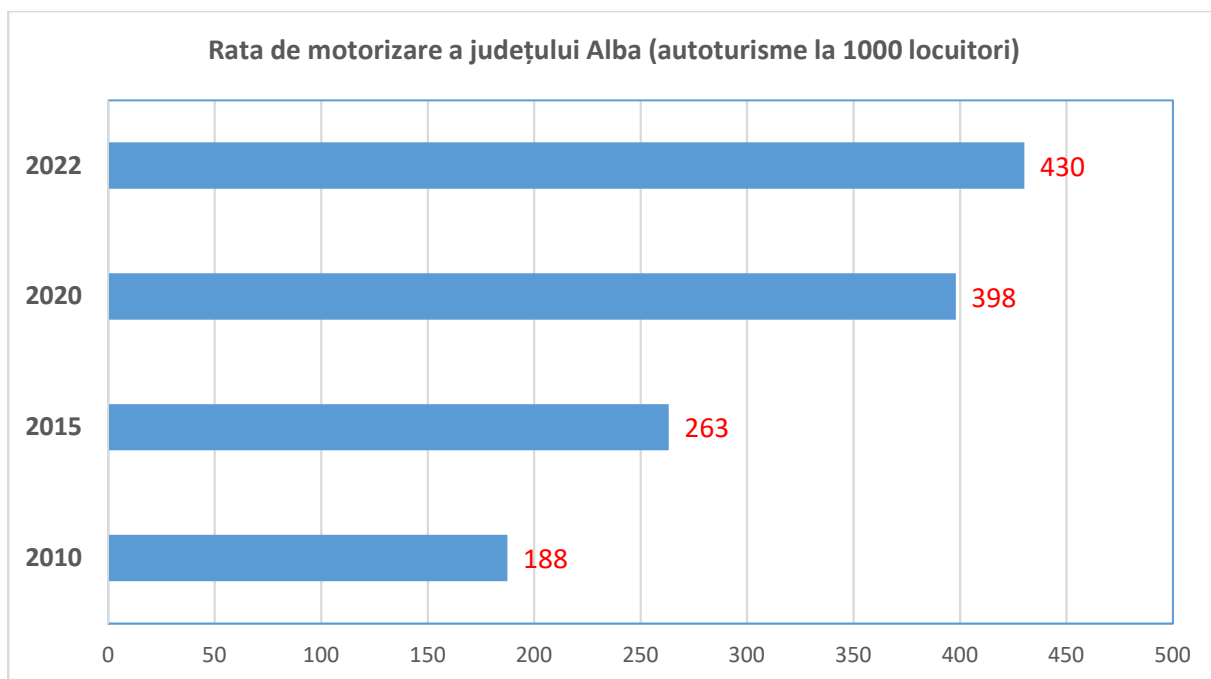

Fig.2.4

În perioada 2010-2022 numărul tuturor autovehiculelor a crescut semnificativ:

- Autovehiculele de transport personal au crescut cu 100,3%, de la 69971 în anul 2010 la 140134 în anul 2022.
- Motocicletele și mopedele au avut cel mai mare procent de creștere (190,8%), de la 1373 unități înmatriculate în anul 2010 la 3992 în anul 2022.
- Autovehiculele de transport mărfuri au crescut cu 113,2%, de la 11289 în anul 2010, la 24064 în anul 2022.
- Rata de creștere înregistrată în județul Alba la toate categoriile de autovehicule este peste rata națională.

Rata de motorizare a județului Alba a crescut semnificativ ajungând în 2022 la 430 autoturisme la 1000 locuitori, peste valoarea națională (413 autoturisme la 1000 locuitori), fiind de 2,3 ori mai mare față de în urmă cu un deceniu.

Fig.2.5

Creșterea puternică a numărului de vehicule rutiere de pasageri și de mărfuri într-un interval de timp relativ scurt a determinat dublarea volumului traficului de persoane și mărfuri și, în consecință, utilizarea mult mai intensă a rețelei județene de drumuri.

3. Infrastructura principală tehnico-edilitară

- **Evoluția lungimii străzilor orășenești modernizate**

Lungimea **străzilor orășenești** din județul Alba era în 2022 de 1102 km, mai extinsă cu 18% față de 2005 și cu 32% față de 2000. Lungimea **străzilor orășenești modernizate** din județul Alba era în 2022 de 567 km, mai mare cu 54% față de 2005 și cu 83% față de 2000. În 2022 peste jumătate din străzile orășenești erau modernizate comparativ cu în urmă cu aproximativ două decenii unde peste o treime erau modernizate (36,9% în 2000, 39,2% în 2005).

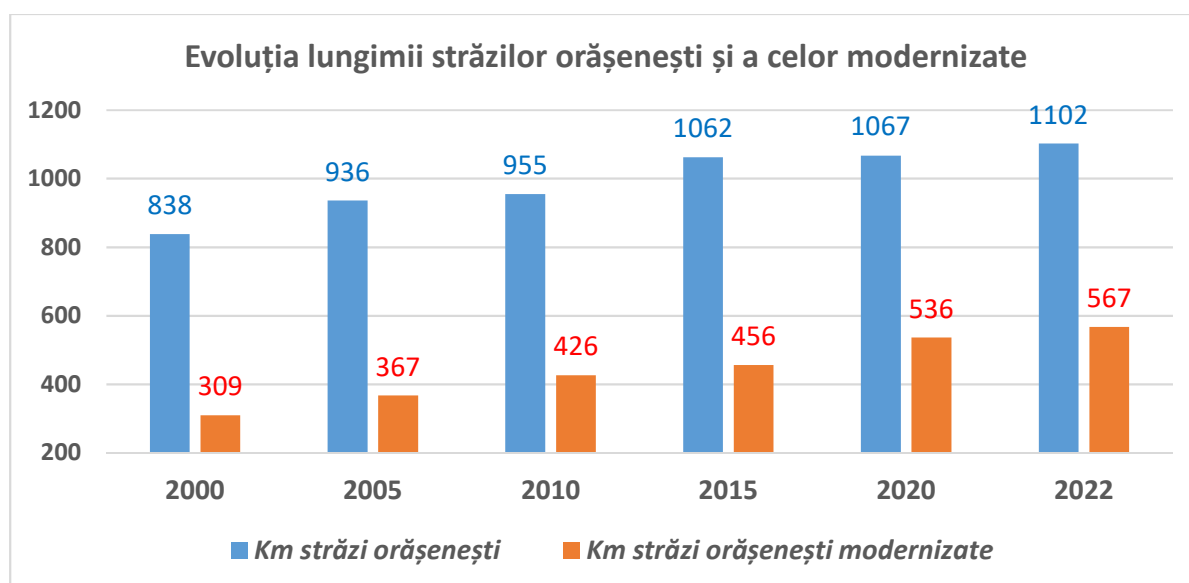

Fig. 3.1

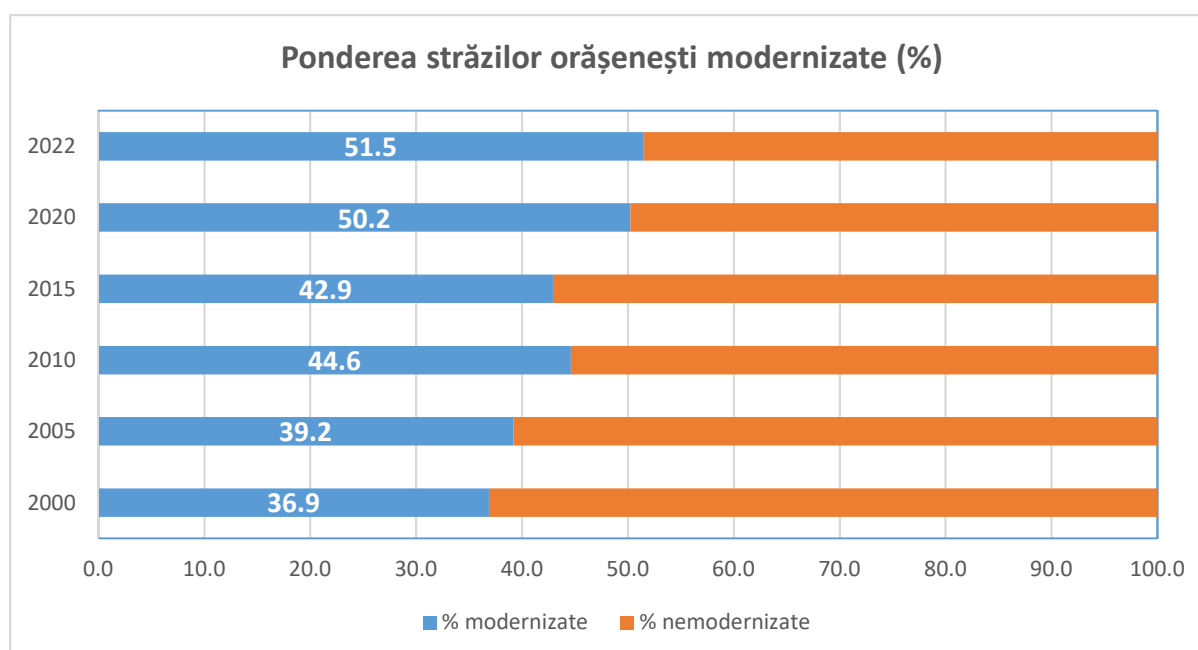

Fig. 3.2

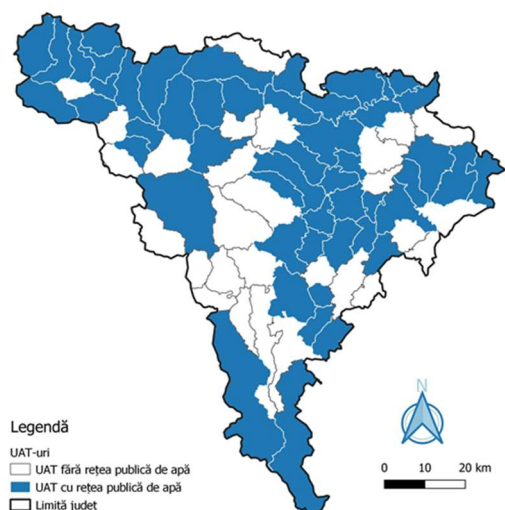
- **Infrastructura de utilități publice**

Rețeaua de distribuție a apei potabile la nivelul județului Alba avea în 2022 o lungime de 2147,2 km. În ultimele două decenii aceasta s-a extins semnificativ, fiind în 2022 de 1,8 ori mai mare față de 2010, de 2,5 ori mai mare față de 2005 și de 2,8 ori mai mare față de 2000.

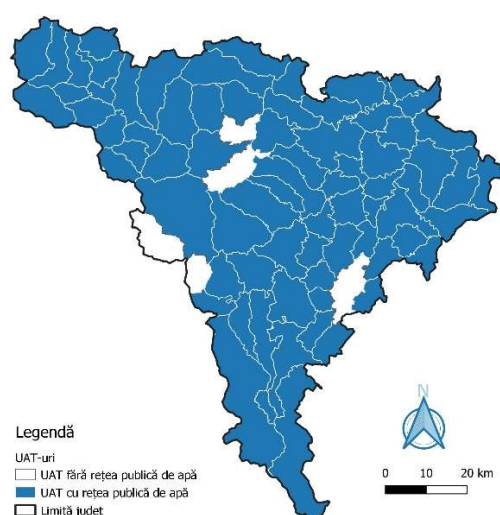
În prezent, mai puțin de jumătate din rețeaua de apă potabilă din județ este în mediul urban comparativ cu în urmă cu două decenii când era două treimi (65% în 2000, 62% în 2005, 53% în 2010, 45% în 2015, 43% în 2022), ceea ce evidențiază extinderea semnificativă a acesteia în mediul rural.

În 2022 din total 78 UAT-uri din județ 73 UAT-uri aveau rețea de distribuție a apei (94%), comparativ cu 50 UAT-uri în 2000, 51 UAT-uri în 2005 și 72 UAT-uri în 2015.

Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă în anul 2005

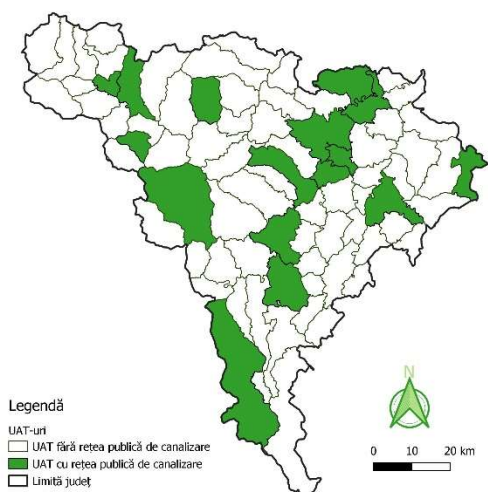
Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă în anul 2022

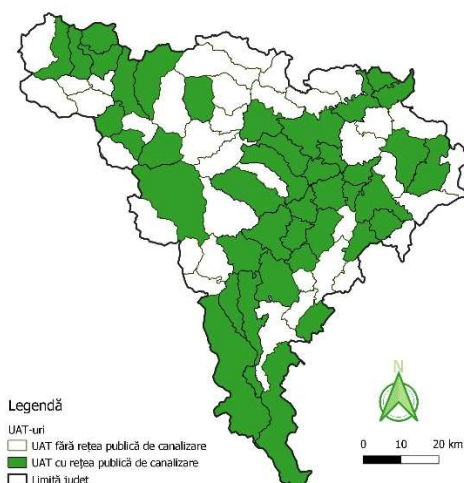
În ce privește **rețeaua de canalizare** în 2022 lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din județ era de 1022,8 km, fiind de 3,5 ori mai mare față de 2000, de 3,1 ori mai mare față de 2005 și de 1,5 ori mai mare față de 2015.

În 2022 din total 78 UAT-uri din județ, 41 UAT-uri aveau rețea de canalizare (53%), comparativ 11 UAT-uri în 2000 (doar în mediul urban), 16 UAT-uri în 2005 și 29 UAT-uri în 2015.

Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de canalizare în anul 2005

Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de canalizare în anul 2022

Lungimea totală a conductelor de **distribuție a gazelor** din județul Alba era în 2022 de 1546,8 km, fiind de 1,3 ori mai mare față de 2005 și de 1,5 ori mai mare față de 2000.

În 2022 din total 78 UAT-uri din județ 35 UAT-uri aveau rețea de distribuție a gazelor (45%), comparativ 27 UAT-uri în 2000, 29 UAT-uri în 2005 și 32 UAT-uri în 2015.

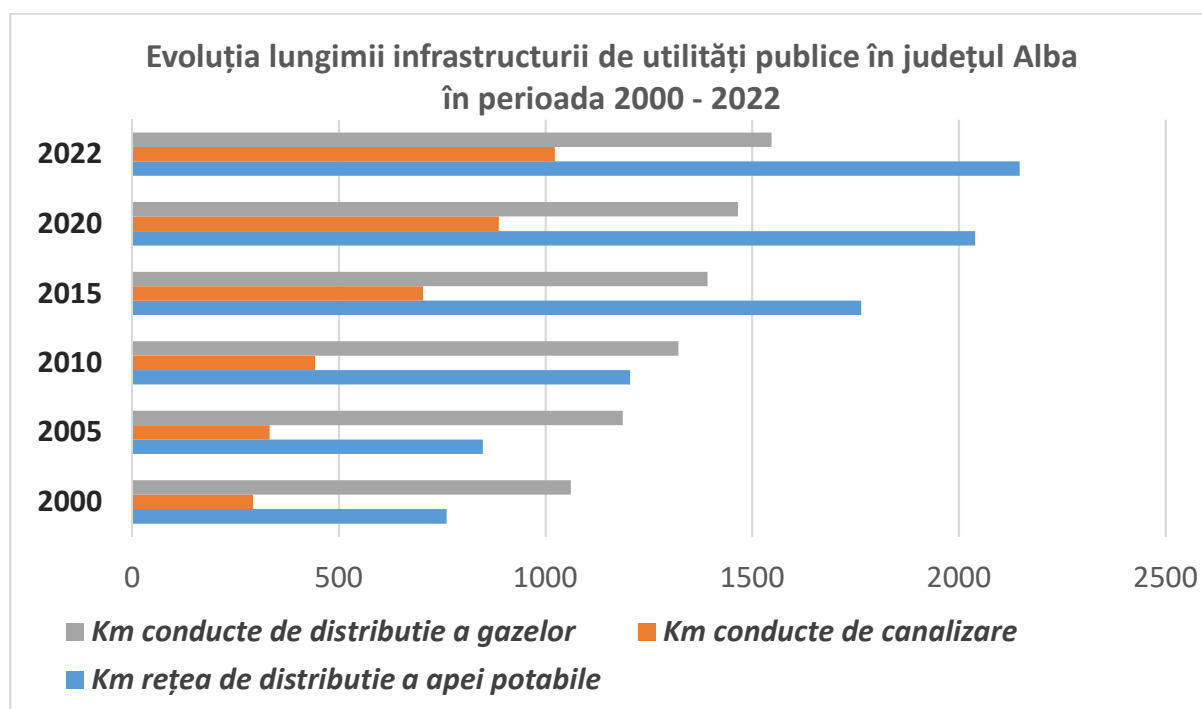
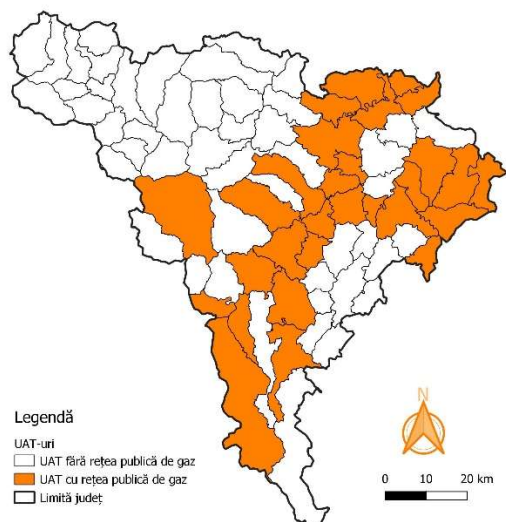

Fig. 3.3

Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de alimentare cu gaze naturale în anul 2005

Situația UAT-urilor din județul Alba după accesul la rețeaua publică de alimentare cu gaze naturale în anul 2022

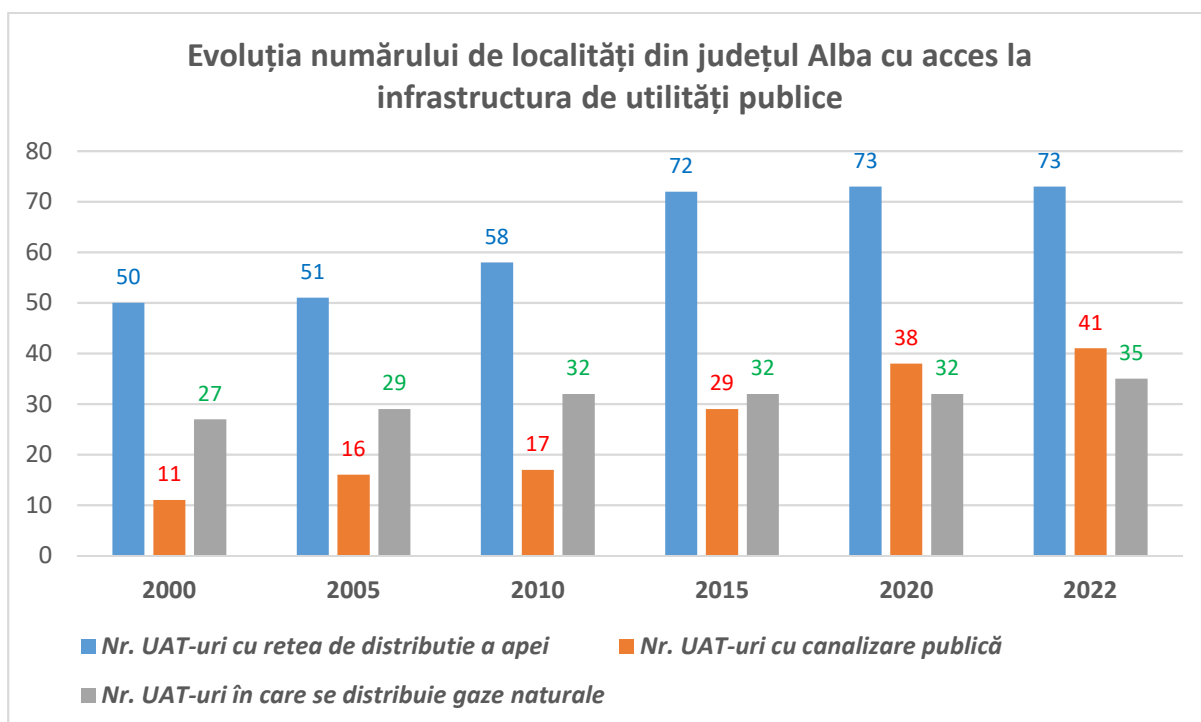
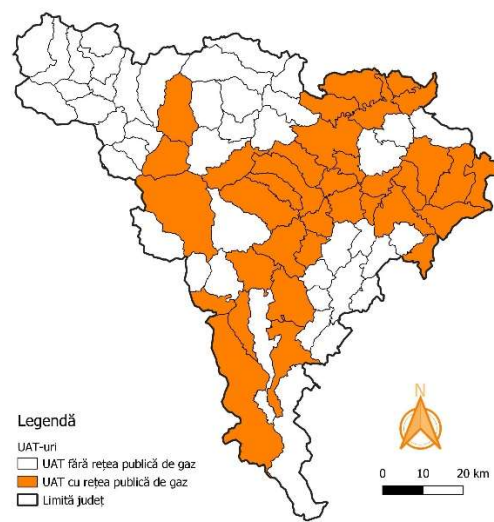
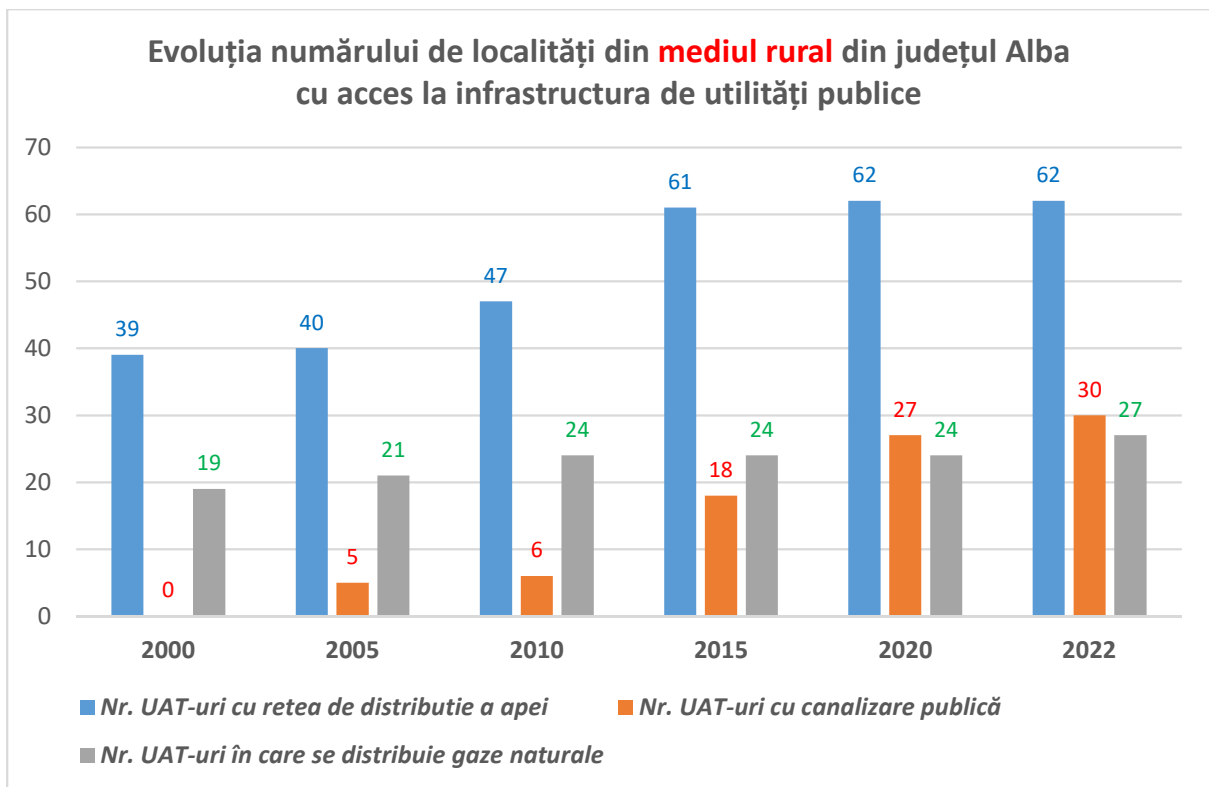

Fig. 3.4

Fig. 3.5

4. Infrastructura educațională și de sănătate

4.1. Infrastructura educațională

Potrivit datelor aferente anului 2022, în județul Alba accesul la educație se realizează prin intermediul celor 145 de unități de învățământ dintre care: 2 unități de învățământ antepreșcolar, 18 unități de învățământ preșcolar, 124 de unități de învățământ preuniversitar și o unitate de învățământ universitar. Dintre cele 124 de unități din învățământul preuniversitar care sunt școli pentru învățământul de zi, seral și cu frecvență redusă 81 sunt școli pentru învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), 36 sunt licee, iar 7 sunt școli postliceale.

Menționăm că cele două unități din învățământul antepreșcolar sunt în municipiul Blaj și comuna Pianu, toate școlile din învățământul preșcolar sunt în mediul urban (Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș, Câmpeni și Ocna Mureș), din cele 81 de școli din învățământul primar și gimnazial 78% sunt în mediul rural, din cele 36 de licee din județ 3 sunt în mediul rural (Albac, Arieșeni și Jidvei), iar învățământul postliceal este doar în mediul urban (Alba Iulia, Aiud, Blaj, Cugir și Ocna Mureș).

Evoluția populației școlare³ a județului Alba în perioada 2000 – 2022

Populația școlară pe toate nivelurile de educație (antepreșcolar, preșcolar, preuniversitar și universitar) era în 2022 în județul Alba de 55.017 persoane. În ultimele două decenii, evoluția populației școlare a înregistrat o scădere considerabilă, în primul rând ca urmare a fenomenelor demografice. Se observă o diminuare a populației școlare cu 5% în 2022 față de 2015, cu 23% în 2022 față de 2005 și cu 33% în 2022 față de 2000.

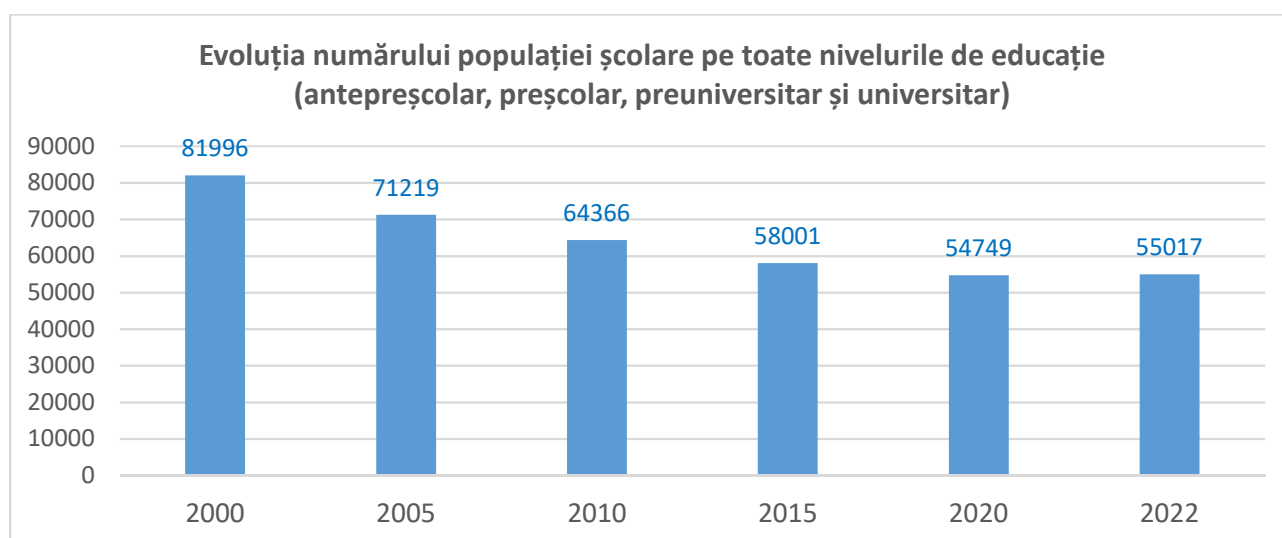
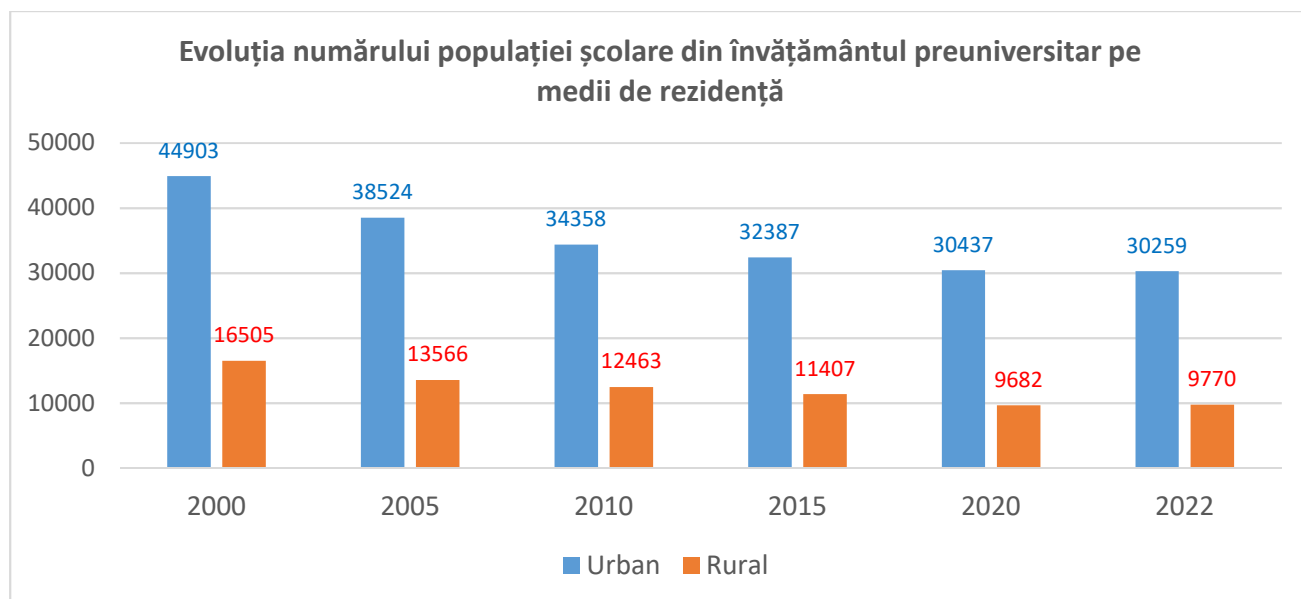

Fig. 4.1

³ Sursa datelor: Institutul Național de Statistică

Populația școlară din învățământul preuniversitar era în 2022 de 40029 persoane dintre care 76% în mediul urban și 24% în mediul rural. În ultimele două decenii se observă o diminuare a populației școlare din învățământul preuniversitar cu 9% în 2022 față de 2015, cu 23% în 2022 față de 2005 și cu 35% în 2022 față de 2000.

Fig. 4.2

În ce privește **învățământul universitar**, în județul Alba funcționează o universitate cu sediul în Alba Iulia (Universitatea 1 Decembrie 1918), o extensie universitară a Universității Tehnice Cluj Napoca precum și două departamente din cadrul Facultății de Teologie a Universității Babeș-Bolyai, structuri ce însumează un număr de 8 facultăți și 169 de cadre didactice. În 2022 erau înscriși în județul Alba 6.115 studenți, cu 27% mai mult față de 2015. În 2021 au absolvit cu diplomă (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată) 1.435 de persoane, dintre care 894 absolvenți cu diplomă de licență.

Domenii de pregătire academică: economia comerțului, turismului și serviciilor, administrarea afacerilor, finanțe, bănci, contabilitate, marketing, informatică, măsurători terestre și cadastru, electronică aplicată, ingineria mediului, inginerie urbană și dezvoltare regională, inginerie industrială, inginerie în domeniul construcțiilor de mașini, inginerie economică industrială, inginerie mecanică, drept, sociologie, asistență socială, administrație publică, teologie, filologie, istorie, științe ale educației, educație fizică și sport, kinetoterapie și motricitate specială, terapie ocupațională, resurse umane.

Evoluția gradului de cuprindere pe niveluri de educație⁴ la nivelul județului Alba în ultimii ani evidențiază o creștere în cazul învățământului universitar (de la 34,9% la 44,9% din populația din grupa de vârstă 19-23 ani în 2022 comparativ cu 2015) și o scădere în învățământul secundar (atât cel gimnazial cât și cel liceal și profesional).

⁴ Rata brută de cuprindere într-un anumit nivel de educație reprezintă raportul procentual dintre populația școlară aferentă nivelului respectiv și din totalul populației cu vârstă specifică nivelului de educație respectiv

Tabel 4.1 Rata de cuprindere în învățământ, pe niveluri de educație

-%-

Alba	2015	2020	2022
Învățământul primar	88.3	91.2	87.3
Învățământul gimnazial	91.4	84.6	83.7
Învățământul liceal și profesional	94.8	98.8	90.6
Învățământul postliceal și universitar	34.9	40.3	44.9

Sursa: Institutul Național de Statistică

4.2. Capacități de cercetare

Dezvoltarea sectorului cercetare - dezvoltare - inovare este unul dintre factorii care poate potența competitivitatea la nivelul județului Alba. Întărirea legăturii dintre mediul economic și cel de afaceri atrage dezvoltarea mai puternică a economiei bazate pe cunoaștere, propulsează activitatea clusterelor industriale și a celor bazate pe cercetare, accelerând activitățile inovative și procesul de transfer tehnologic.

Numărul salariaților din domeniul cercetării a suferit variații ne semnificative în ultimul deceniu cu excepția anului 2022 unde acesta aproape s-a dublat față de anul anterior. În schimb fondurile cheltuite pentru cercetare au crescut semnificativ, de 2,3 ori în 2022 față de 2010 și de 2,5 ori în 2022 față de 2005. În 2022 față de anul anterior cheltuielile din activitatea de cercetare au crescut de 1,7 ori.

Tabel 4.2 Personalul din domeniul cercetării și cheltuielile din activitatea de cercetare-dezvoltare

Alba	2005	2010	2015	2022
Număr de salariați în cercetare	95	243	243	407
Număr cercetători	52	230	226	219
Cercetători la 10.000 persoane ocupate civile	5.6	15.5	15.3	26.8
Cheltuieli din activitatea de cercetare-dezvoltare (mii lei)	1986	2141	5274	4977

Sursa: Institutul Național de Statistică

Institute și centre de cercetare

În cadrul **Universității 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia** funcționează următoarele **centre de cercetare științifică**:

- Centrul de Cercetări Filologice și Dialog Multicultural
  - Centrul de Cercetare și Inovare în Educația Lingvistică - C.I.E.L.
  - Centrul de Cercetare a Imaginarului "Speculum"
  - Centrul de cercetări istorice și politologice "Iuliu Maniu"
  - Institutul de Arheologie Sistemică "Iuliu Paul"
  - Centrul de Cercetări Sociologice
  - Centrul de Cercetări pentru Dezvoltare Teritorială
  - Centrul de Cercetări B.EN.A.
  - Centrul The International Research Center in Geometric Function Theory
  - Centrul de Cercetări Economice
  - Centrul de Cercetări Matematice și Informatică
  - Centrul de Inovare și Relații cu Mediul Socio- Economic (CIRMSE)
  - Centrul de Cercetări în Sisteme Electronice și Control Inteligent (SECI)
  - Centrul de Cercetări în Științele Educației
  - Centrul de cercetare „Geomatică și Protecția Mediului"
  - Centrul de Cercetări în Educație Fizică, Sport și Kinetoterapie
-
- Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Viticultura și Vinificație Blaj
  - SC JIDVEI SRL: Infrastructura de cercetare⁵: Centrul pentru tehnologii sustenabile în viticultură, Laborator pentru controlul fertilității solului și monitorizarea agroecosistemelor, Laborator pentru calitatea și siguranța alimentelor, Laborator pentru Controlul Mediului și Protecția Plantelor

4.3. Infrastructura de sănătate

Un indicator care se reflectă în calitatea capitalului uman este sănătatea populației și **accesul la infrastructura și serviciile de sănătate**. Potrivit datelor statistice din anul 2022, asistența medicală spitalicească în județul Alba este asigurată de 11 spitale și un sanatoriu TBC. Asistența medicală primară se realizează prin intermediul a 198 cabinete medicale de familie și de medicină generală, 35 cabinete medicale școlare, 1 cabinet medical studentesc. Asistența ambulatorie de specialitate se realizează prin 11 ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate. De asemenea, în județul Alba funcționează 116 cabinete medicale de

---

⁵ <https://www.centrurion.com/wp-content/uploads/2018/03/Anexa-4.1-Infrastructura-regionala-de-cercetare.pdf>

specialitate, 143 de cabinete stomatologice, 9 cabinete stomatologice școlare, 160 de farmacii și puncte farmaceutice, 65 de laboratoare de tehnică dentară.

În ultimele două decenii s-a observat o anumită dinamică prind infrastructura de sănătate din județul Alba. Cabinetele medicale de medicină generală și cabinetele medicale de familie s-au diminuat cu 17% în 2022 față de 2010, cu 13% în 2022 față de 2005 și cu 41% în 2022 față de 2000. În schimb numărul de cabinete medicale de specialitate a crescut, cu 25% în 2022 față de 2010 și cu 61% în 2022 față de 2005. Cabinetele stomatologice s-au diminuat cu 17% în 2022 față de 2010, însă s-a observat o creștere cu 8% în 2022 față de 2005 și cu 19% în 2022 față de 2000. Similar și în ce privește farmaciile și punctele farmaceutice, acestea s-au diminuat cu 1% în 2022 față de 2010 și au crescut cu 18% în 2022 față de 2005 și cu 63% în 2022 față de 2000.

Tabel 4.3 Indicatori principali privind personalul medical și infrastructura de sănătate

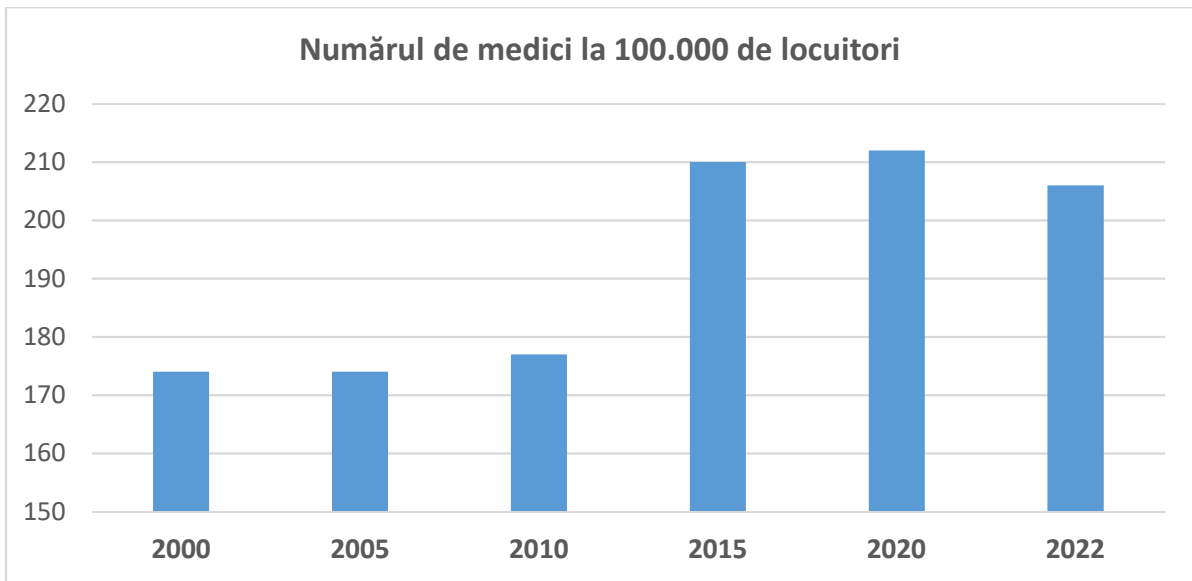
Alba	2000	2005	2010	2015	2022
Nr. paturi	2945	2529	2163	2081	2087
Nr. paturi la 1000 locuitori	7.4	6.7	5.8	6.2	6.4
Nr. medici	689	661	660	707	672
Nr. medici la 100 000 locuitori	174	174	177	210	206
Personal sanitar mediu	2107	2123	2286	2120	2383
Personal sanitar mediu la 100 000 locuitori	531	559	613	631	732

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică

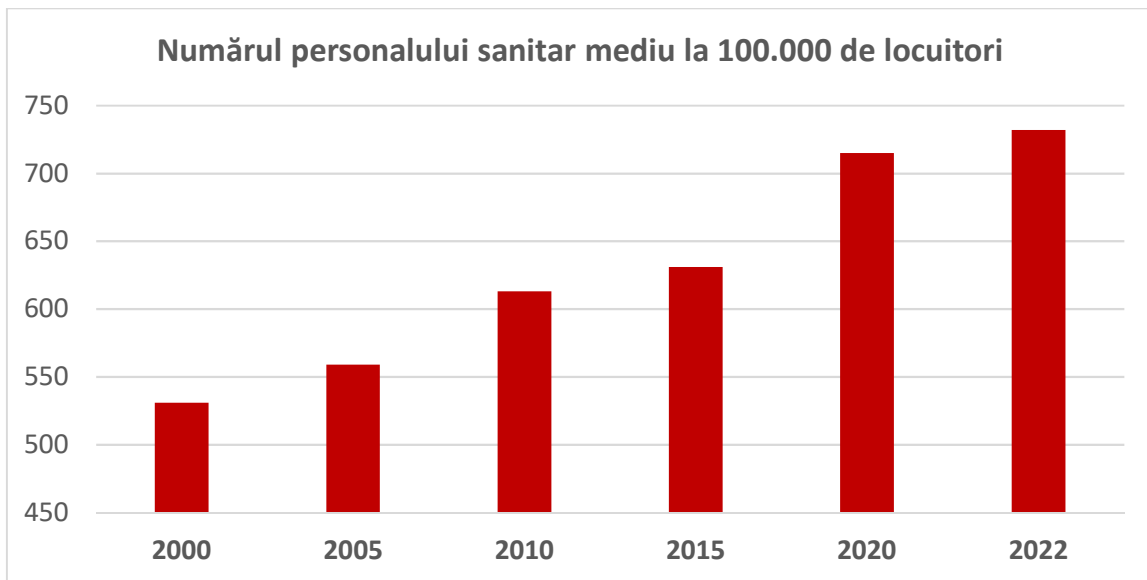
Numărul de paturi din spital, la nivelul județului Alba, se ridică la 2087 în anul 2022 (6,4 nr. paturi la 1000 de locuitori). În ultimele două decenii numărul de paturi din spital s-a diminuat cu 4% în 2022 față de 2010, cu 17% în 2022 față de 2005 și cu 29% în 2022 față de 2000.

Personalul medico-sanitar numără în 2022 un număr de 5142 persoane, dintre care: 672 medici (din care 25% sunt medici de familie), 166 stomatologi, 214 de farmaciști, restul de 3768 fiind personal sanitar mediu sau auxiliar și 322 personal sanitar cu studii superioare.

În ultimele două decenii se observă variații nesemnificative ale numărului de medici, acesta fiind mai mic cu 2% în 2022 față de 2000 și mai mare cu 2% atât în 2022 față de 2010 cât și în 2022 față de 2005. În ce privește personalul sanitar mediu acesta a înregistrat o creștere continuă fiind mai mare cu 4% în 2022 față de 2010, cu 12% în 2022 față de 2005 și cu 13% în 2022 față de 2000.

Fig. 4.3

Fig. 4.4

5. Demografie și forța de muncă

5.1. Evoluția principalilor indicatori demografici

Cu o **populație** totală de 326⁶ mii locuitori în 2023, județul Alba se situează pe poziția 29 în rândul celor 42 județe ale României. Densitatea populației este scăzută (52,2 locuitori/km² în 2023¹), fiind sub cea înregistrată la nivel național (79,9 locuitori/km² în 2023) și regional (66,9 locuitori/km² în 2023). La nivelul mediilor de rezidență, în 2023 în județul Alba, 58,2% din populație era în mediul urban, iar 41,8% în mediul rural, procentele menținându-se în ultimele două decenii.

Tabel 5.1 Indicatori principali privind populația

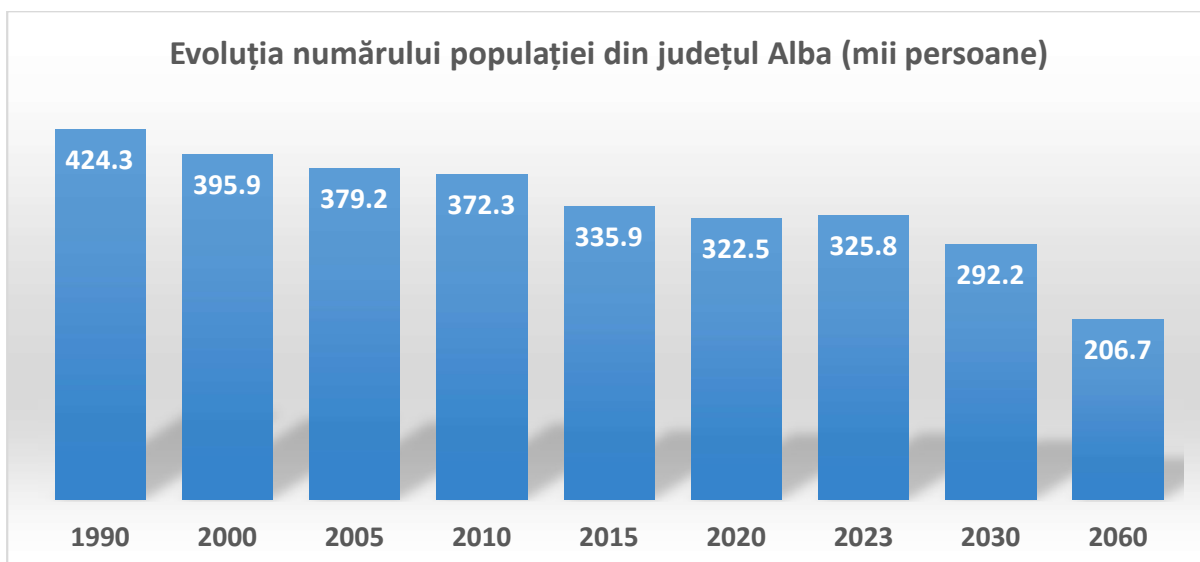
Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Populația totală	Mii persoane	380,1	335,9	325,7	227,3	19042,5	446735,3
Densitatea populației	Locuitori/km ²	60,9	53,8	52,2	66,7	79,9	108,9
Pondere populației din mediul urban	%	58,0	58,3	58,1	56,0	52,3	

Sursa: Institutul Național de Statistică, EUROSTAT

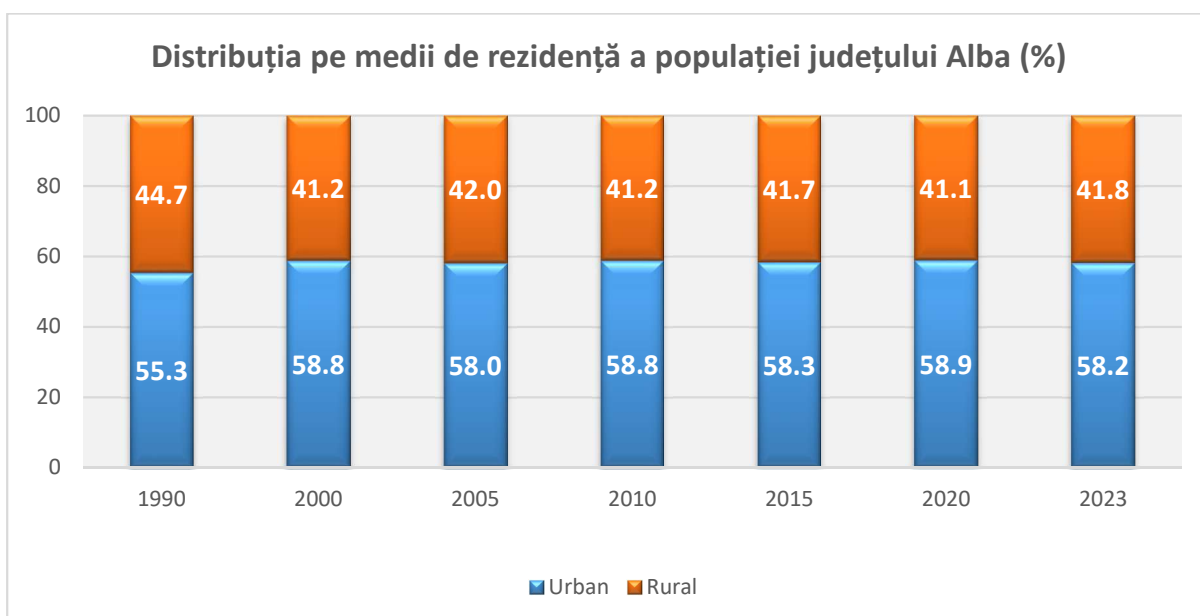
În ultimele două decenii, populația județului Alba s-a redus cu aproape o cincime (-17,7%, în 2023 față de 2000), iar în ultimele trei decenii populația județului s-a redus cu aproape un sfert (-23,2%, în 2023 față de 1990), înregistrând unul din cele mai severe ritmuri de declin demografic. Potrivit prognozelor demografice din cadrul Institutului Național de Statistică, județul Alba ar mai putea pierde 10,3% din populația actuală până în 2030 și 36,6% până în 2060.

La baza acestei evoluții au stat atât scăderea natalității (de la 13,5‰ în 1990 la 8,5‰ în 2022) cât și un intens proces migrațional. Ca urmare a sporului natural negativ, populația județului Alba a scăzut cu aproape 100 mii persoane, partea cea mai mare a declinului datorându-se însă soldului puternic negativ al migrației interne și externe.

⁶ Populația rezidentă la 1 ianuarie 2023 era la nivelul județului Alba de 325.776 de persoane

Fig. 5.1

Fig. 5.2

Evoluția **structurii pe grupe de vârstă** pune în evidență un accentuat proces de îmbătrânire demografică, ponderea vârstnicilor mărindu-se de la 10,8% în 1990 la 21,2% în anul 2023, prognoza pentru 2060 fiind de 30,2%. În schimb, ponderea tinerilor a scăzut de la 23,6% în 1990 la 14,9% în 2023, prognoza la orizontul 2060 fiind de 13,1%. Structura populației la nivel de medii de rezidență din prezent, relevă o pondere mai mare a populației tinere în mediul urban, iar în mediul rural se observă o pondere mai mare a populației adulte și vârstnice comparativ cu cea din mediul urban.

Ca urmare a scăderii ponderii populației tinere (0-14 ani), **raportul de dependență demografică** s-a redus în perioada 1990-2010 de la 52,4% la 42,9%, însă în următorul deceniu se observă o creștere, ajungând în 2023 la 56,4%. Ca urmare a creșterii ponderii populației vârstnice se estimează că raportul de dependență demografică va ajunge în 2060 la 76,4%. Ca

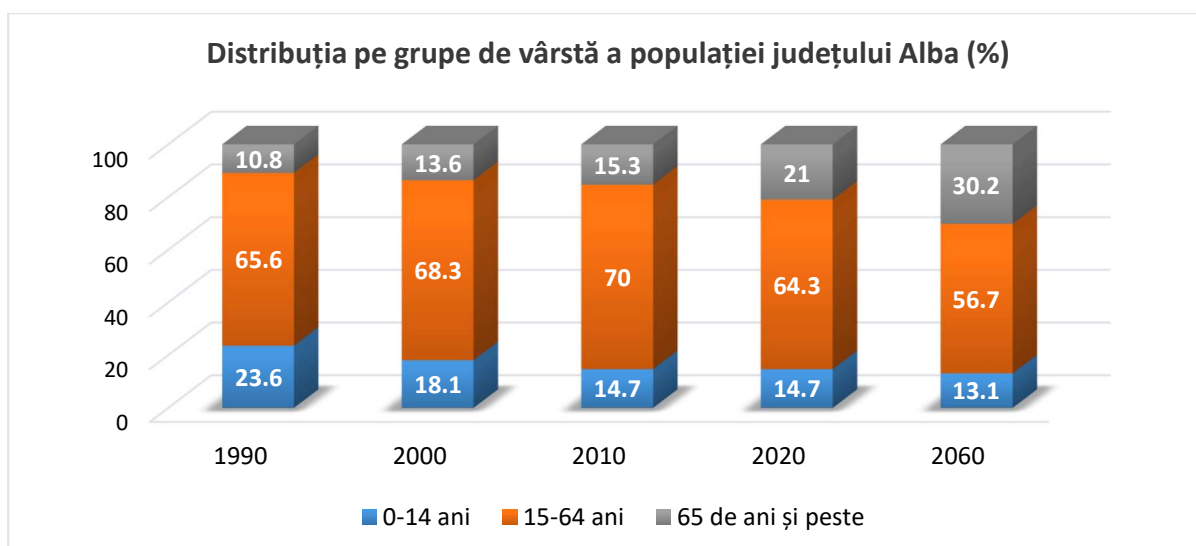

efect al aceluiași modificări ale structurii pe vârste, **rata îmbătrânirii demografice** a crescut în ultimele trei decenii de la 457,6 ‰ în 1990 la 1423,5‰ în 2023, observându-se o triplare, valoarea acestui indicator. Potrivit prognozelor demografice la orizontul anului 2060 rata îmbătrânirii demografice ar putea ajunge, în varianta medie de prognoză, la 2306,5‰, fiind peste media națională (2302,3‰). Aceste valori plasează județul Alba printre județele cu cel mai accelerat ritm prognozat de îmbătrânire demografică din România.

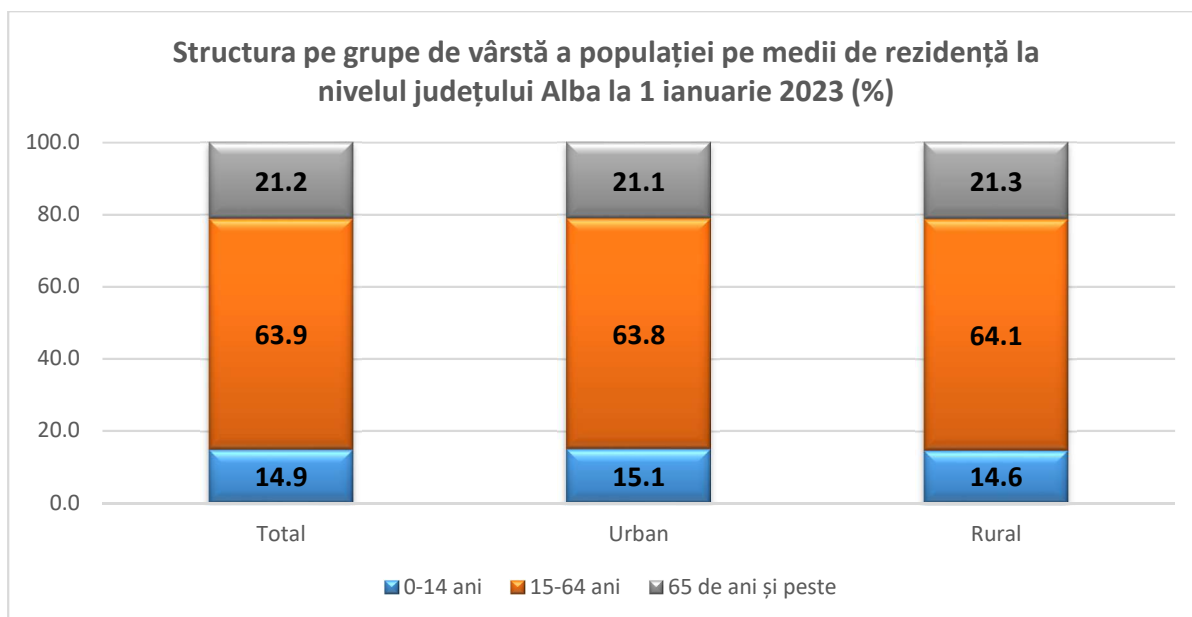
Tabel 5.2 Structura populației pe grupe de vârstă, raportul de dependență demografică și rata îmbătrânirii demografice

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Ponderea populației tinere (0-14 ani)	%	15,3	14,8	14,9	16,8	16,2	14,9
Ponderea populației adulte (15-64 ani)	%	69,6	66,8	64,1	63,4	64,3	63,8
Ponderea populației în vârstă (65 de ani și peste)	%	15,1	18,3	21,0	19,8	19,5	21,3
Raportul de dependență demografică	%	43,8	49,6	56,0	57,2	55,5	56,7
Rata îmbătrânirii demografice	‰	983,8	1234,3	1407,9	1157,6	1199,8	1433,3

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Fig. 5.3

Fig. 5.4

La nivelul județului Alba, **rata sporului natural** al populației înregistrează valori negative începând din anul 1992. În 2022 rata sporului natural în județul Alba era de -5,7‰, valori negative mai accentuate decât la nivel regional (-3,8‰) și național (-4,9‰). În 2022, în mediul urban valoarea sporului natural era de -4,3‰, iar în mediul rural de -7,7‰.

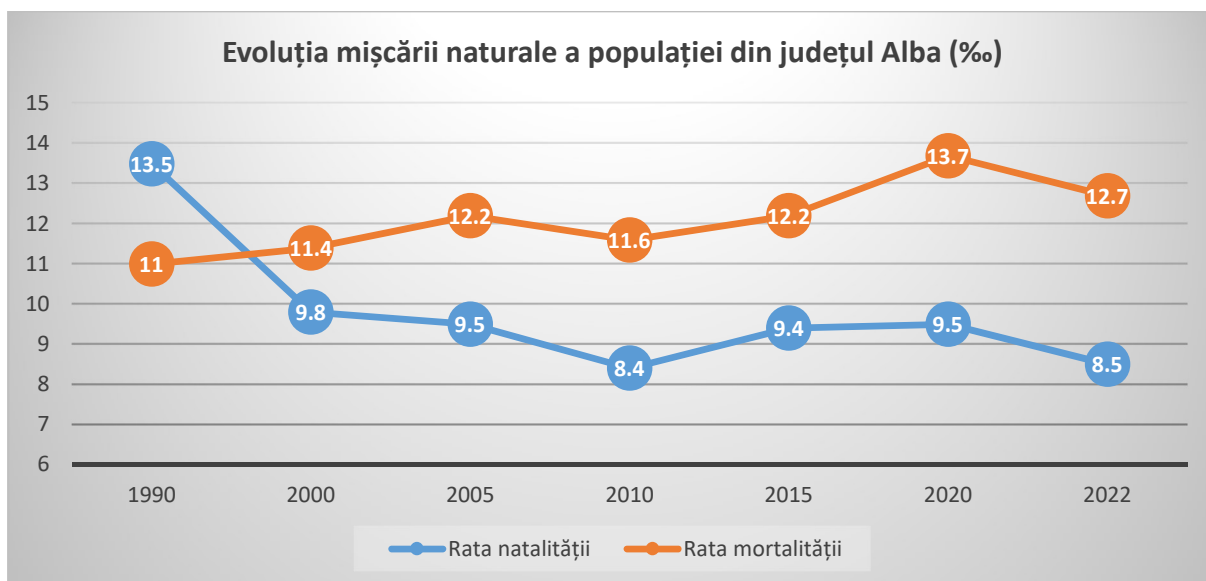
Rata natalității a scăzut vizibil în ultimele trei decenii ajungând în 2022 la 8,5‰ în județul Alba (8,7‰ în mediul urban și 8,2‰ în mediul rural), fiind mai mică față de cea la nivel național (9,4‰) și regional (9,8‰).

Rata mortalității a crescut vizibil în ultimele trei decenii ajungând în 2022 la 12,7‰ în județul Alba (11,2‰ în mediul urban și 15,0‰ în mediul rural), fiind mai mare față de cea la nivel național (12,4‰) și regional (11,9‰).

Tabel .5.3 Mișcarea naturală a populației

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Rata natalității	‰	9,5	9,4	8,5	9,8	9,4	8,7
Rata mortalității	‰	12,2	12,2	12,7	13,6	14,3	11,5
Rata sporului natural	‰	-2,7	-4,4	-5,7	-3,8	-4,9	-2,8
Speranța de viață (ambele sexe)	Ani	71,89	76,06	74,78	74,74	74,28	80,7

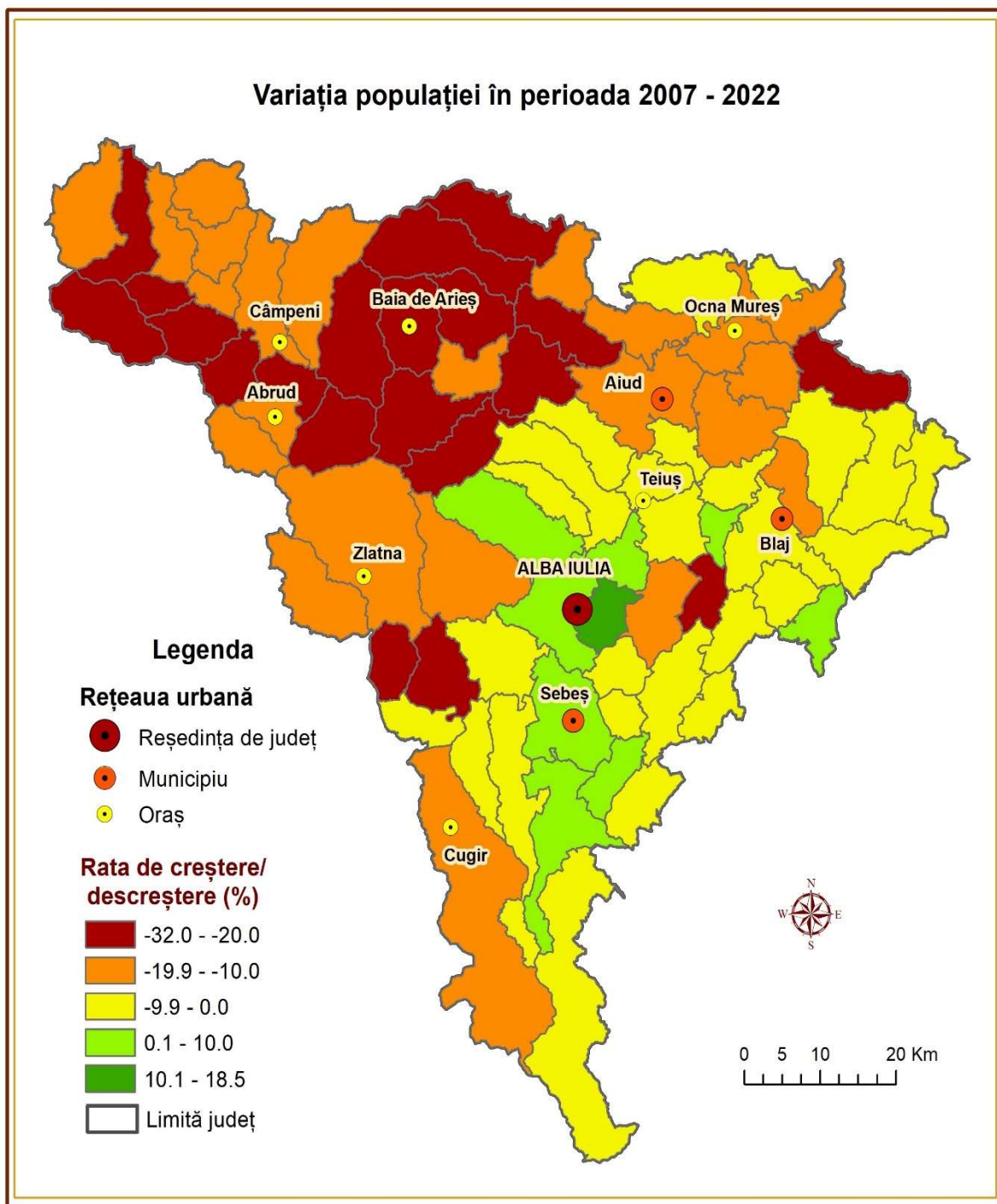
Sursa: Institutul Național de Statistică, EUROSTAT

Fig. 5.5

În ultimele trei decenii s-a înregistrat o creștere a **șperanței de viață** de la 70,34 ani în 1990 la 74,78 ani în 2022, durata medie a vieții fiind similară cu cea la nivel regional și național.

Analizate în profil teritorial, evoluțiile demografice mai sus amintite se desfășoară în mod diferit. Există zone cu un puternic dinamism economic și social precum municipiile Alba Iulia și Sebeș și comunele adiacente, în care numărul populației crește și se menține o structură echilibrată pe grupe de vârstă, în timp ce unele comune din Munții Apuseni sau din Podișul Secașelor suferă un proces accelerat de îmbătrânire și depopulare.

Fig. 5.6

5.2. Populația la nivel de localitate

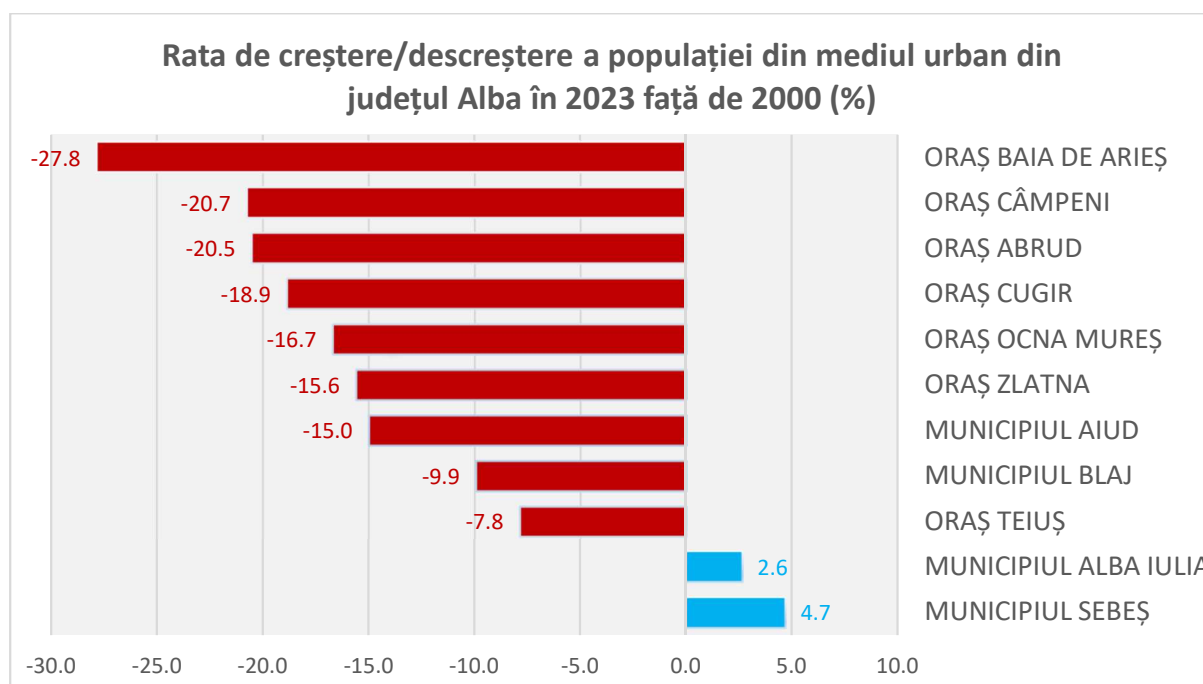
Rata de urbanizare la nivelul județului Alba era în 2023 de 58,2%, fiind superioară celei la nivel regional (55,7%) și național (52,2%). Rețeaua localităților urbane cuprinde 4 municipii și 7 orașe. Dintre acestea, un municipiu are o populație mai mare de 50.000 locuitori, un municipiu are o populație mai mare de 30.000 locuitori, trei localități urbane au între 20000

și 30000 locuitori, un oraș are între 10000 și 20000 locuitori, iar cinci orașe au sub 10000 locuitori.

Tabel 5.4 Populația⁷ localităților urbane din județul Alba la 1 iulie 2023

Total județ	364320
Total mediul urban	219340
MUNICIPIUL ALBA IULIA	74433
MUNICIPIUL AIUD	24287
MUNICIPIUL BLAJ	20131
MUNICIPIUL SEBES	32186
ORAS ABRUD	4926
ORAS BAIA DE ARIES	3603
ORAS CAMPENI	6996
ORAS CUGIR	24663
ORAS OCNA MURES	13520
ORAS TEIUS	6964
ORAS ZLATNA	7631

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig. 5.7

În ultimele două decenii, la nivelul **mediului urban** din județul Alba, s-a înregistrat o creștere a populației doar în municipiile Sebeș (+4,7%) și Alba Iulia (+2,6%), la polul opus cu cele mai mari scăderi fiind orașele Baia de Arieș (-27,8%), Câmpeni (-20,7%) și Abrud (-20,5%).

⁷ Populația după domiciliu la 1 iulie 2023

La nivelul **mediului rural**, în ultimele două decenii, cele mai mari creșteri ale populației s-au înregistrat în comunele Ciugud (+28,1%), Sântimbru (+15,0%) și Ighiu (+9,3%). De asemenea, creșteri ale populației s-au înregistrat și în comunele Săsciori, Cenade și Vințu de Jos, însă sub 5%, în restul comunelor înregistrându-se descreșteri ale populației.

Cea mai mare descreștere a populației s-a înregistrat în comuna Crăciunelu de Jos (-51,5%), urmată de comunele Întregalde, Mogoș, Râmeț, Ocoliș, Ohaba, Poșaga, și Ceru-Băcăinți care au înregistrat descreșteri mai mari de -40%. Comunele care au înregistrat o diminuare a populației mai mare de -30% sunt Călnic, Roșia Montană, Livezile, Fărău, Avram Iancu, Ponor, Gârda de Sus, Almașu Mare, Bucium și Scărișoara, iar comunele în care populația a scăzut cu peste -20% sunt Vidra, Lupșa, Sălciua, Poiana Vadului, Sohodol, Ciuruleasa, Blandiana, Arieșeni, Lopadea Nouă, Mirăslău, Horea, Hopârta, Rimetea și Vadul Moților.

5.3. Participarea populației la activitatea economică

Din cele 325,7 mii persoane, reprezentând populația totală a județului în 2022, **populația activă** numără 157,7 mii persoane (48,4% din total), în timp ce **resursele de muncă** însumează 198,7 mii persoane, reprezentând 61,0% din populația județului (aici fiind incluse toate persoanele în vârstă de muncă, apte de lucru precum și persoanele în afara vârstei de muncă, aflate în activitate). Diferența de **41,0** mii persoane este constituită din studenții și elevii în vârstă de muncă care frecventează cursuri de zi, femeile casnice și alte categorii de persoane neocupate. **Populația inactivă** numără 168,0 mii persoane în 2022 (51,6% din total), fiind alcătuită din elevi și studenți, pensionarii care nu realizează alte venituri în afara pensiei, femei casnice, copiii și adulții care nu au statut de elev, respectiv pensionar și care sunt întreținuți de familie, stat sau organizații private.

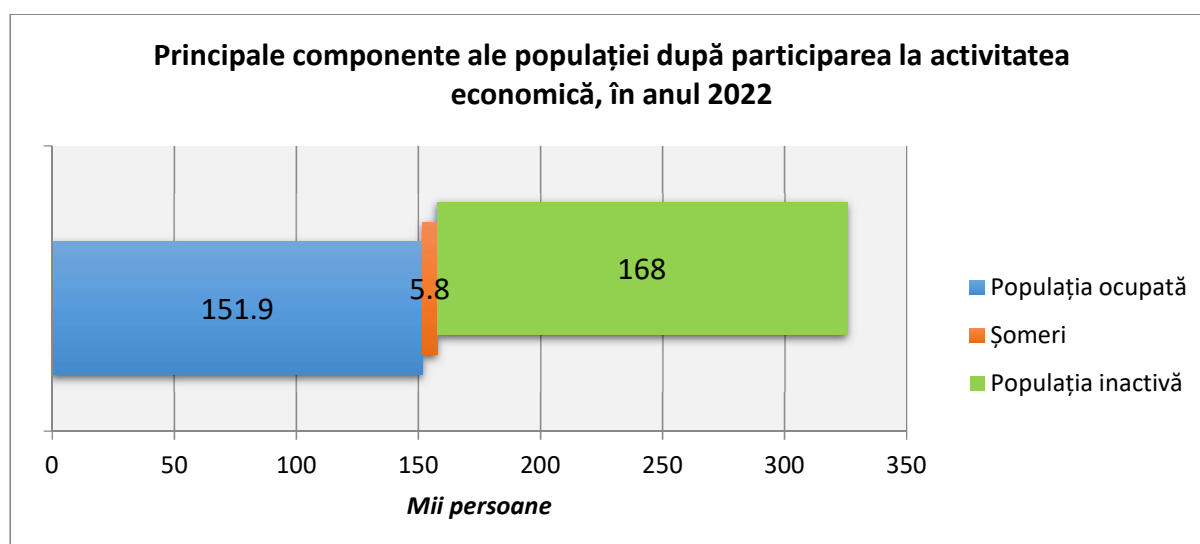

Fig. 5.8

6. Piața forței de muncă

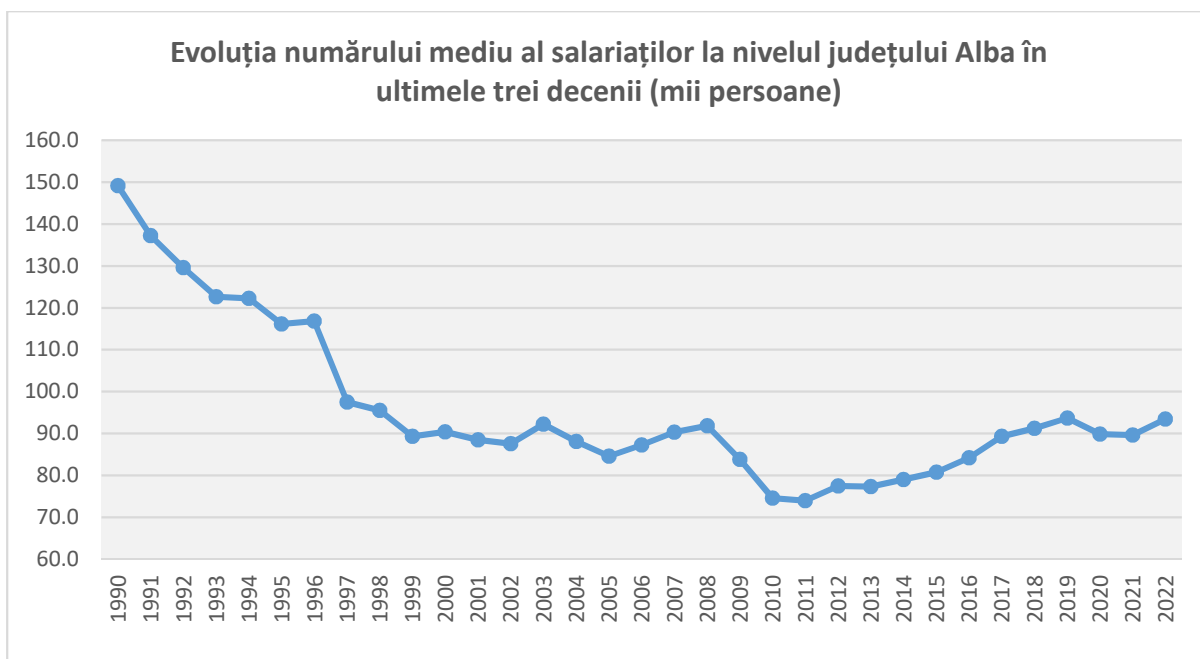
La nivelul județului Alba, în ultimele două decenii, în anul 2022 comparativ cu anul 2000, **resursele de muncă** au scăzut la 198,7 mii persoane de la 238 mii persoane, numărul **populației active** a scăzut la 157,7 mii persoane de la 204,1 mii persoane, numărul **populației ocupate** s-a redus la 151,9 mii persoane de la 177,7 mii persoane.

Tabel 6.1 Indicatori principali privind forța de muncă

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Resursele de muncă	Mii persoane	246,1	205,8	198,7	1389,7	11986,4	-
Rata de activitate a populației de 20-64 ani	%	78,6	82,3	82,4	77,8	72,1	79,7
Rata de ocupare a populației de 20-64 ani	%	72,1	77,7	79,3	75,4	69,9	74,6
Populația activă civilă	Mii persoane	183,9	168,6	157,7	1025,6	8051,2	206749
Populația ocupată civilă	Mii persoane	168,6	159,2	151,9	994,3	7812,1	193458
Numărul mediu al salariaților	Mii persoane	84,6	80,8	93,4	663,3	5209,5	170099,8
Numărul șomerilor înregistrați	Mii persoane	15,3	9,4	5,8	31,4	239,1	13291
Rata șomajului	%	8,3	5,6	3,7	3,1	3,0	6,2
Rata de dependență economică	‰	1345	1169	1182	1318	1468	1319,6

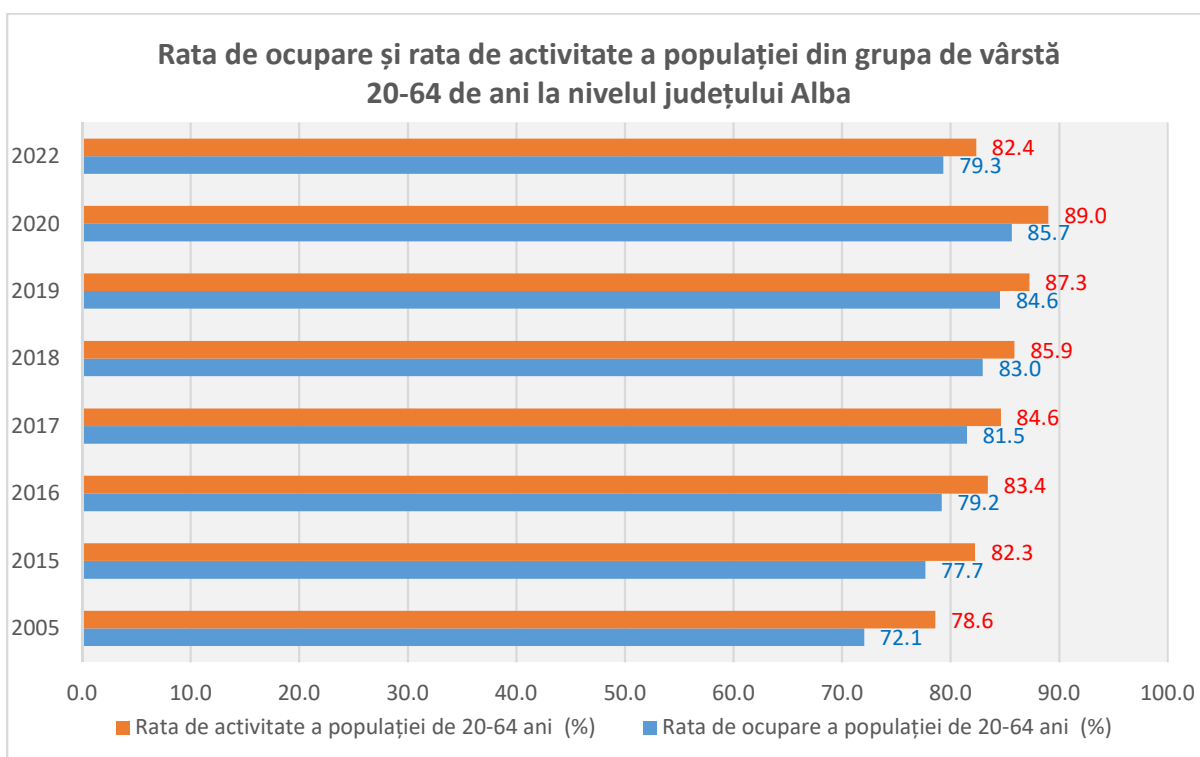
Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Evoluția **forței de muncă salariată** a fost sinusoidală în ultimele trei decenii, în județul Alba înregistrându-se 93,4 mii de salariați în 2022, observându-se o creștere semnificativă în ultimul deceniu, însă față de în urmă cu 3 decenii numărul salariaților s-a diminuat de 1,6 ori din cauza dinamicii demografice.

Fig.6.1

În 2022, la nivelul județului Alba, **rata de activitate a populației din grupa de vârstă 20-64 ani** a fost de 82,4%, valoare peste cea înregistrată la nivel regional, național și european. În mod similar, **rata de ocupare a populației din grupa de vârstă 20-64 ani** a fost de 79,3%, valoare peste cea înregistrată la nivel regional, național și european.

Fig.6.2

Structura pe principalele sectoare de activitate a populației ocupate civile evidențiază o dinamică vizibilă în ultimele două decenii. Astfel, în 2022 comparativ cu 2000, ponderea populației ocupate civilă în agricultură, silvicultură și pescuit a scăzut de la 39,5% la 11,5%, în industrie a crescut de la 30,8% la 35,0%, în timp ce populația ocupată civilă în construcții a crescut de la 2,5% la 6,9%, iar cea în servicii a crescut de la 27,2% la 46,7% din total.

Tabel 6.2 Structura pe principalele sectoare de activitate a populației ocupate civilă

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Agricultură	%	32,3	25,9	11,5	8,9	11,0	3,5
Industrie	%	27,5	31,4	35,0	30,6	23,5	17,9
Construcții	%	3,5	5,1	6,9	8,4	9,8	6,8
Servicii	%	36,7	38,5	46,7	52,1	55,7	71,8

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Aceste evoluții apar mai pregnant dacă se analizează evoluțiile **structurii forței de muncă salariate**, ponderea salariaților din domeniul serviciilor fiind de 49,5% în anul 2022, în timp ce agricultura, silvicultura și pescuit dețin 3,4% din numărul salariaților. Amintim că în 2022 ponderea salariaților din domeniul industriei era de 39,3%, iar cea din domeniul construcțiilor era de 7,8%.

Tabel 6.3 Structura salariaților pe domenii principale de activitate

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Agricultură	%	5,1	3,6	3,4	2,4	2,4	1,6
Industrie	%	42,8	41,2	39,3	33,4	25,2	19,6
Construcții	%	5,8	6,7	7,8	7,5	8,3	5,9
Servicii	%	46,3	48,5	49,5	65,6	76,0	72,8

Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

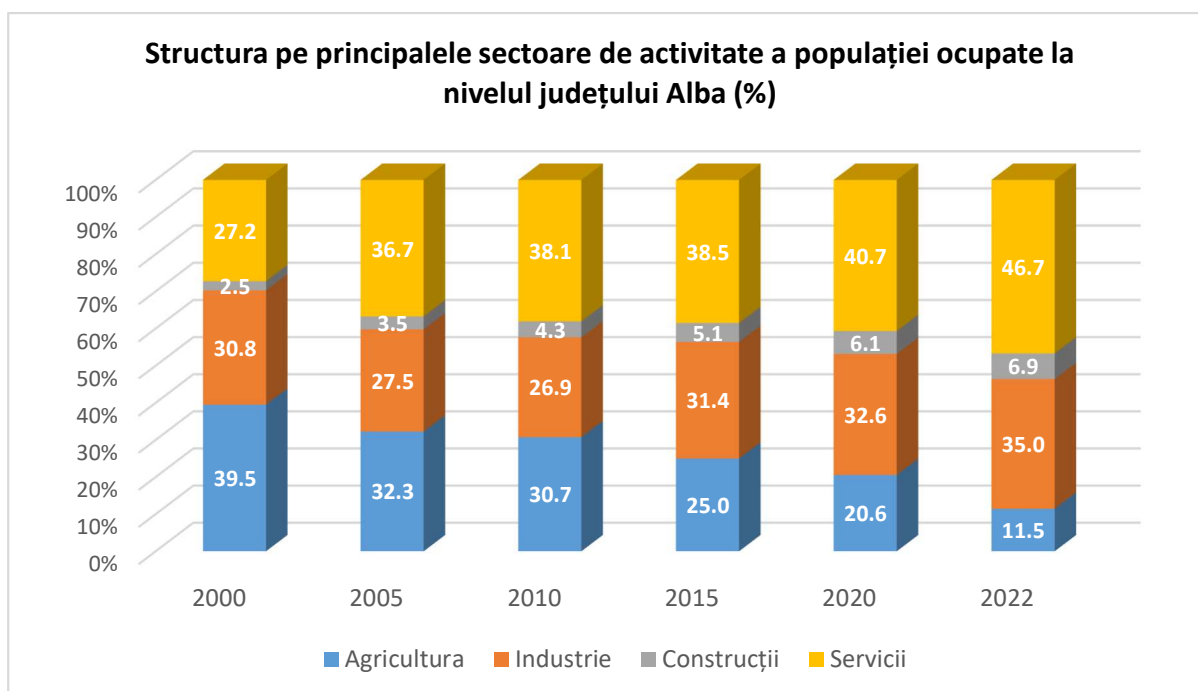
Menționăm că ponderea salariaților în totalul populației ocupate în județul Alba a crescut în ultimul deceniu de la 47,6% în 2010 la 61,5% în 2022.

Tabel 6.4 Ponderea salariaților în populația ocupată pe domenii principale de activitate

Indicatorul	UM	Județ			Regiunea Centru	România	Uniunea Europeană
		2005	2015	2022	2022	2022	2022
Total	%	50,2	50,7	61,5	66,7	66,7	86,3
Agricultură	%	7,9	7,3	18,3	18,0	14,6	40,0
Industrie	%	78,0	66,6	69,1	72,8	71,4	94,6
Construcții	%	83,1	66,9	69,7	59,4	56,7	75,7
Servicii	%	63,3	63,9	65,2	84,1	91,0	87,5

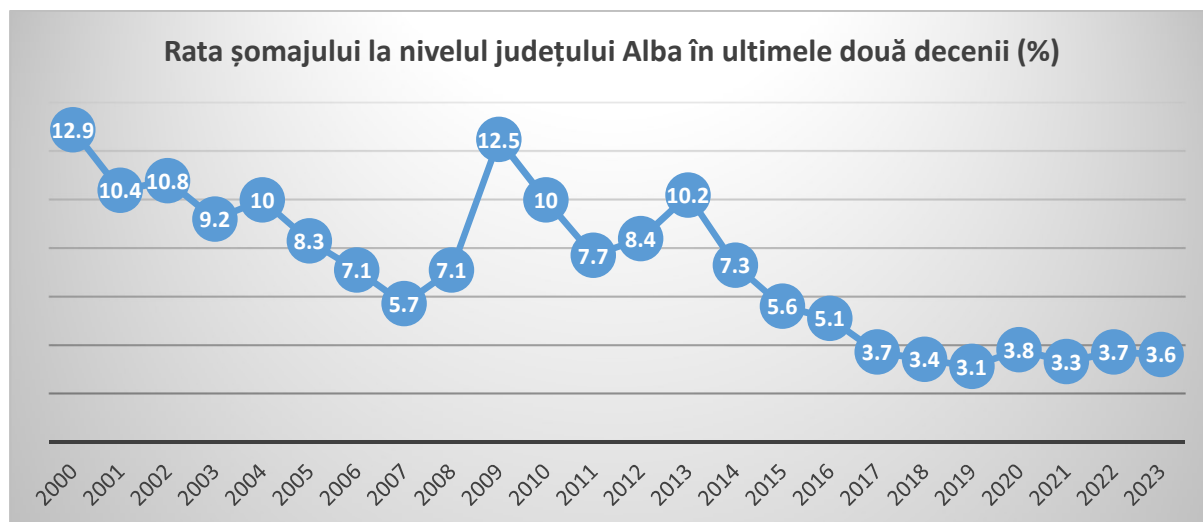
Sursă: Indicatori calculați pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Evoluția populației ocupate civile pe domenii de activitate a suferit modificări notabile în ultimele două decenii. Astfel, în 2022 comparativ cu 2000, populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit a scăzut cu 75,2%, cea ocupată în industrie a scăzut cu 2,9%, cea în construcții a crescut cu 138,6%, iar cea în servicii a crescut cu 46,5%. În ultimul deceniu, în 2022 comparativ cu 2010, populația ocupată civilă în **agricultură**, silvicultură și pescuit a scăzut cu 63,9%, iar cea din **industrie** a crescut cu 25,8%, sectoarele industriale cu cele mai mari creșteri fiind: industria extractivă cu +50,0% și industria prelucrătoare cu +26,2%. În sectorul **serviciilor** domeniile cu cele mai mari creșteri ale populației ocupate civile sunt: tranzacții imobiliare (+166,7%), informații și comunicații (+140,0%), hoteluri și restaurante (+130,0%), activități de spectacole, culturale și recreative (+66,7%) și activități profesionale, științifice și tehnice (+52,4%).

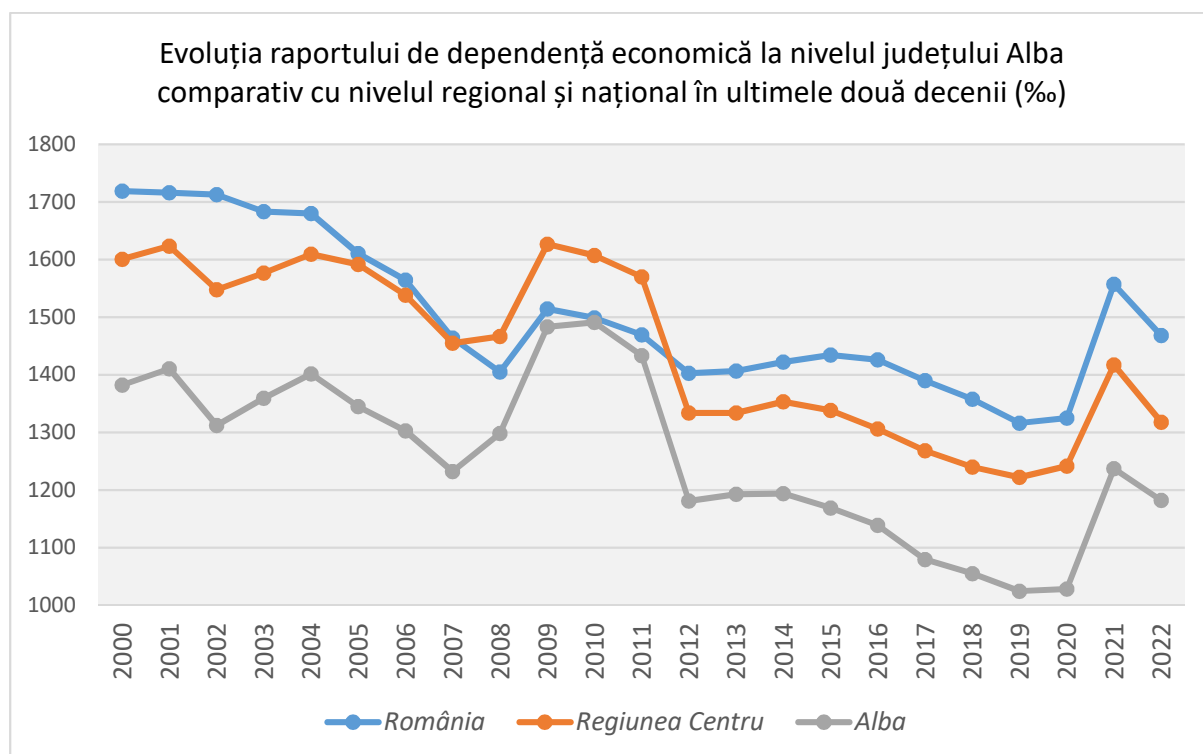
Fig.6.3

Numărul șomerilor și rata șomajului au avut evoluții determinate în mare parte de ciclurile economice, cu scăderi în perioadele de creștere economică (2000-2007, 2013-2019) și creșteri în perioadele de recesiune (2008-2009). La nivelul județului Alba, în ultimele două decenii cea mai mare rată a șomajului s-a înregistrat în 2000 (12,9%), iar cea mai mică în 2019 (3,1%).

Fig.6.4

Ca o consecință a reducerii numărului populației ocupate și a creșterii relative a numărului persoanelor inactive, **rata de dependență economică a populației** a crescut progresiv în perioada 2000-2010, ajungând la 1491‰, însă în următorul deceniu valorile au înregistrat o scădere ajungând la 1182 în 2022.

Fig.6.5

7. Economia

7.1. Indicatori macroeconomici

7.1.1. Produsul Intern Brut

Tabel 7.1 Valoarea și structura produsului intern brut al județului Alba

	UM	2000	2005	2010	2015	2021
Produsul intern brut	Mil lei preturi curente	1.266,47	4.477,3	9.247,26	11.678,02	19.767,3
Structura VAB						
 Agricultura	%	15	13	6,9	6,8	9,1
 Industria	%	38,1	35,3	41,5	38,4	35,4
 Construcții	%	3,8	5	6,3	4,8	5,7
 Servicii	%	43,1	46,7	45,3	50	49,8
PIB/ locuitor	Euro PCS	4300	6900	12200	15100	23600
PIB/loc. în raport cu media națională	%	88	87	95	97	98
PIB/loc. în raport cu media europeană (EU27)	%	23	31	49	55	72

Sursa: Calcule pe baza datelor Institutului Național de Statistică și EUROSTAT

Produsul intern brut realizat la nivelul județului Alba în anul 2021 însumează 19,8 miliarde lei prețuri curente. Structura acestuia relevă predominanța sectorului serviciilor și a industriei (49,8% respectiv 35,4% din total), cota agriculturii fiind de 9,1% din PIB iar cea a sectorului construcțiilor de 5,7%.

Produsul intern brut/ locuitor la nivelul județului Alba a atins 23.600 euro PCS (euro la paritatea puterii de cumpărare standard), valoare apropiată de cea a indicatorului la nivel național (24.000 euro PCS). Comparativ cu alte state europene, PIB/locuitor la nivelul județului Alba ajunge la 72% din media europeană. Acest raport a crescut de peste 3 ori în doar 20 ani datorită ritmului superior de creștere economică înregistrat în județul Alba.

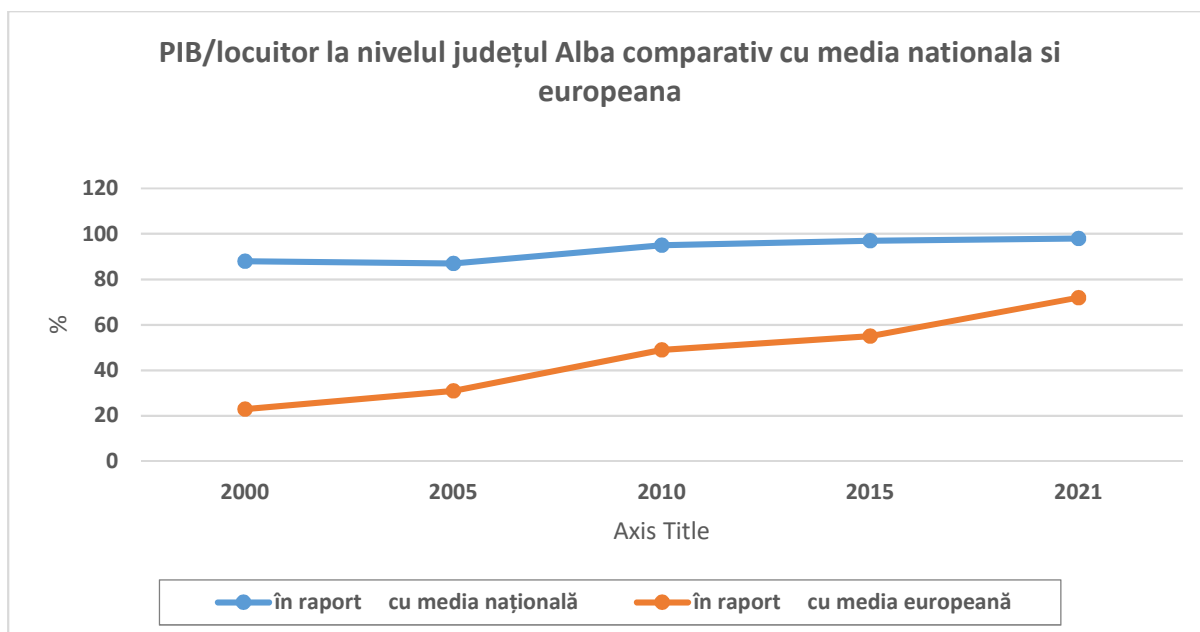

Fig.7.1

Tabel 7.2 Evoluția structurii valorii adăugate brute (VAB) la nivelul județului Alba

	2000	2005	2010	2015	2021
Agricultură, silvicultură, pescuit	15,0	13,0	6,9	6,8	9,1
Industrie	38,1	35,3	41,5	38,4	35,4
Construcții	3,8	5,0	6,3	4,8	5,7
Comerț, hoteluri și restaurante, transporturi, comunicații	21,5	18,3	12,1	16,2	18,5
Intermedieri financiare, tranzacții imobiliare, închirieri și activități profesionale	9,5	11,7	17,2	19,1	13,4
Administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială	12,1	16,7	15,9	14,8	17,9

Sursa: Calcule pe baza datelor Institutului Național de Statistică

Agricultura și-a redus constant ponderea în valoarea adăugată brută la nivel județean de la 15% în 2000 la 9,1% în 2021, în timp ce ponderea serviciilor administrației publice, învățământ, sănătate și asistență socială a crescut de la 12,1% la 17,9%, proporția construcțiilor s-a mărit în aceeași perioadă cu 2,6 puncte procentuale, în timp ce ponderea sectorului industrial a fluctuat între 35,4% și 41,5% de-a lungul perioadei 2000-2021, ponderea sectorului Intermedieri financiare, tranzacții imobiliare, închirieri și activități profesionale s-a aflat pe un trend ascendent cu fluctuații între 9,5% și 19,1% iar sectorul Comerț, hoteluri și restaurante, transporturi, comunicații s-a aflat pe un trend descendent cu fluctuații între 21,5% și 12,1%.

7.1.2. Investițiile străine directe

Tabel 7.3 Primele județe ale României în funcție soldul ISD la 31.12.2022

Valoarea ISD			Valoarea ISD/locuitor		
Județul	milioane euro	Poziția	Județul	euro	Poziția
București	59145	1	București	34305	1
Ilfov	7469	2	Ilfov	13452	2
Timiș	5240	3	Timiș	7994	3
Prahova	3293	4	Sibiu	5171	4
Cluj	2894	5	Brașov	5131	5
Brașov	2825	6	Prahova	4752	6
Mureș	2151	7	Cluj	4218	7
Sibiu	2018	8	Mureș	4142	8
Constanța	1973	9	Alba	4073	9
Argeș	1743	10			
Arad	1362	11			
Alba	1327	12			

Sursa: Calcule bazate pe rapoartele BNR

Conform datelor publicate de către BNR, județul Alba ocupa **a 12-a poziție la nivel național în ce privește soldul investițiilor străine directe (ISD)** la finalul anului 2022. Cu o valoare de peste 1,3 miliarde euro, investițiile străine din județul Alba reprezintă 1,3% din valoarea investițiilor străine de la nivelul României, respectiv 15% din valoarea investițiilor străine din Regiunea Centru (în întreprinderile cu cel puțin 20 salariați). În ceea ce privește investițiile străine pe locuitor, cu o valoare de 4073 euro/locuitor, județul Alba se situează sub media regională (3954 euro/locuitor) și sub media națională (5529 euro/locuitor), ocupând totuși a **9-a poziție la nivel național prin prisma acestui indicator**.

7.1.3. Exporturi

Tabel 7.4 Indicatori principali privind exporturile județului

	UM	2001	2010	2015	2022
Valoarea exporturilor	mii euro	227505	691923	1023541	3008844
Pondere în exporturile României	%	1,8	1,9	1,9	3,3
Exporturi/ locuitor	euro	588	1859	3047	9234

Sursa: Institutul Național de Statistică

Exporturile de mărfuri joacă un rol important în dezvoltarea economică a județului Alba. Principale mărfuri exportate în anul 2022 au fost mijloace și materiale de transport (57,7% din total), aparate și echipamente electrice (10,2% din total) și produse din lemn, exclusiv

mobilier (7,7%). Ponderea în exporturile naționale a crescut de aproape 2 ori în ultimii 21 de ani, creșterea semnificativă fiind înregistrată în ultimii 7-8 ani. Ca valoare exporturile în ultimii 20 de ani au crescut semnificativ, de la 277,5 milioane euro în 2001 la peste 3 miliarde euro în 2022. Valoarea exporturilor pe locuitor a crescut constant în perioada 2001 – 2022, valoarea acestora crescând de la 588 euro/locuitor la 9234 euro/locuitor, plasându-se astfel peste media națională care în anul 2022 era 4826 euro/ locuitor.

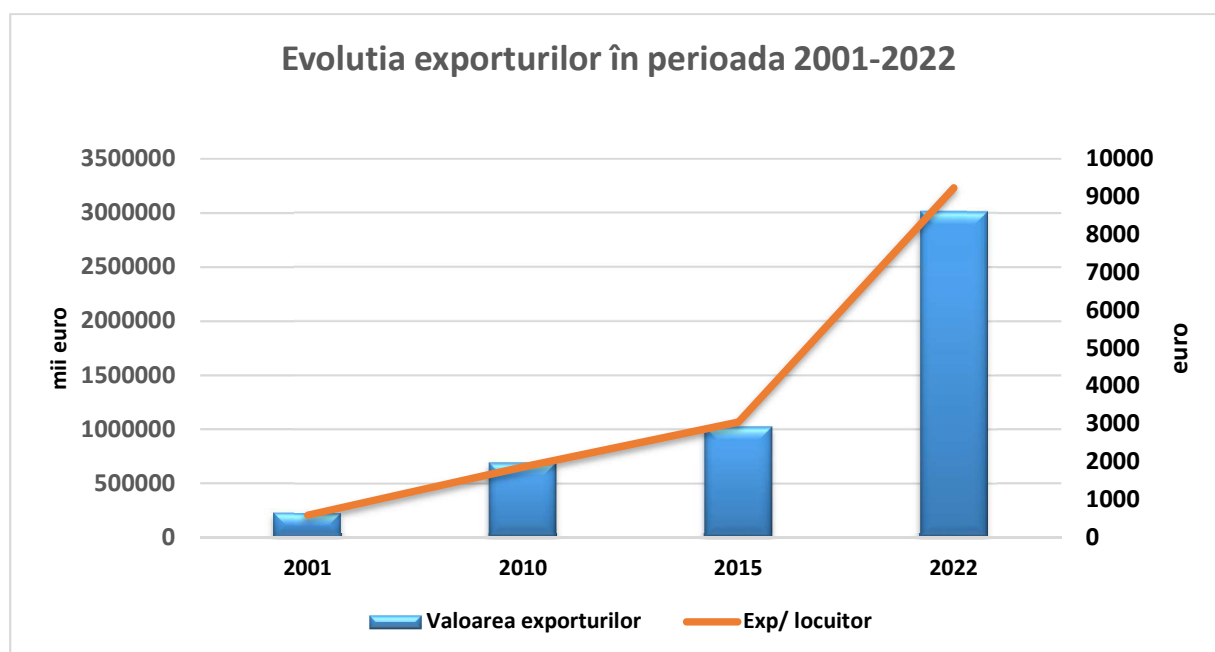

Fig.7.2

7.2. Profil economic sectorial

Chiar dacă ponderea industriei în totalul valorii adăugate brute și în ce privește ocuparea forței de muncă la nivel județean s-au redus în ultimii 15-20 ani, industria își păstrează locul important în ansamblul economiei județului Alba. Cea mai mare parte a volumului de investiții economice s-a îndreptat spre industrie, aceasta fiind totodată principala sursă de exporturi. Deși numeric predomină întreprinderile de mici dimensiuni, cea mai mare parte a producției industriale este realizată de întreprinderile mari și mijlocii.

În prezent, industria componentelor și subansamblelor auto, industria de prelucrare a lemnului, industria alimentară (prelucrarea cărnii, lactate și fabricarea băuturilor alcoolice) sunt pilonii principali ai industriei județului Alba. Industria mijloacelor de transport (fabricarea componentelor și subansamblelor auto) a beneficiat de cele mai mari investiții din sectorul economic, în special din partea companiilor germane și asigură în prezent peste 57% din exporturile județului. Industria alimentară, bazată pe materiile prime locale sau provenind din alte județe, beneficiază de o piață de desfacere la nivel național și este parte a unor lanțuri valorice dezvoltate la nivel regional. Activitate cu o lungă tradiție în județ, industria de fabricare a hârtiei și cartonului și-a mărit semnificativ cifra de afaceri ca urmare a

importantelor investiții în modernizarea și extinderea capacităților de producție. Deși în ultimii ani înregistrează o scădere a contribuției la formarea produsului intern brut, industria de prelucrare a lemnului rămâne o subramură economică importantă la nivel județean, atât prin prisma cifrei de afaceri realizate cât și a locurilor de muncă asigurate.

Ponderi semnificative în ultimii ani înregistrează și unele activități din sfera serviciilor (transporturile rutiere, comerțul cu amănuntul și comerțul cu ridicata), din agricultură (creșterea păsărilor) și din construcții.

7.2.1. Industrie și servicii

Tabel 7.5 Activitățile reprezentative pentru județul Alba în anul 2022

Clasa conform CAEN rev. 2	CA anuală (milioane lei)	Ponderea în totalul CA județeană (%)
2815 Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteza și a elementelor mecanice de transmisie	9.961,2	30,8
1621 Fabricarea de furnire și a panourilor de lemn	2.613,4	8,1
4941 Transporturi rutiere de mărfuri	1.686,0	5,2
1051 Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor	910,6	2,8
1011 Prelucrarea și conservarea cărnii	846,9	2,6
1012 Prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre	799,4	2,5
4633 Comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile	747,8	2,3
4711 Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	736,4	2,3
4120 Lucrări de construcție a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	703,5	2,2
1712 Fabricarea hârtiei și cartonului	646,1	2,0

Sursa: ONRC

Principalele firme cu sediul în județul Alba după cifra de afaceri:

- Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteza și a elementelor mecanice de transmisie: **STAR ASSEMBLY SRL (LOCUL 1 la nivel național în activitatea respectiva)**, **BOSCH AUTOMOTIVE S.R.L. (LOCUL 3 la nivel național în activitatea respectiva)** și **VCST AUTOMOTIVE PRODUCTION ALBA SRL (LOCUL 7 la nivel național în activitatea respectiva)**
- Fabricarea de furnire și a panourilor de lemn: **KRONOSPAN TRADING S.R.L. (LOCUL 3 la nivel național în activitatea respectiva)**
- Creșterea pasărilor: **TRANSAVIA SA (LOCUL 1 la nivel național în activitatea respectiva)**
- Producția și conservarea cărnii: **ELIT S.R.L. (LOCUL 1 la nivel național în activitatea respectiva)**
- Comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile: **LACTALIS ROMANIA S.A. (LOCUL 1 la nivel național în activitatea respectiva)**
- Fabricarea hârtiei și cartonului: **PEHART TEC GRUP S.A. (LOCUL 1 la nivel național în activitatea respectiva)**

- Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule: **STAR TRANSMISSION SRL (LOCUL 17 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea betonului și a produselor din beton pentru construcții: **ELIS PAVAJE S.R.L. (LOCUL 4 la nivel național in activitatea respectiva), FLOREA GRUP S.R.L. (LOCUL 1 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Comerț cu ridicata al îmbrăcăminteii și încălțămintei: **E-QUATION SRL (LOCUL 1 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase: **AGROPEC DIONIS SRL (LOCUL 2 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental: **APULUM S.A. (LOCUL 1 la nivel național in activitatea respectiva), IPEC S.A. (LOCUL 2 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Cultivarea strugurilor: **JIDVEI SRL FILIALA ALBA (LOCUL 7 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea de mobila: **SAVINI DUE SRL (LOCUL 12 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea încălțămintei: **REKORD S.R.L. (LOCUL 2 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Fabricarea condimentelor și ingredientelor: **SOLINA ROMANIA SRL (LOCUL 1 la nivel național in activitatea respectiva)**
- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun: **DACIA S.A. (LOCUL 22 la nivel național in activitatea respectiva)**

7.2.2. Agricultură

Județul Alba dispune de un potențial agricol semnificativ, Terenurile arabile însumează peste 129,5 mii hectare, pășunile aproape 120 mii hectare, fânețele peste 70 mii hectare, iar vița de vie peste 4600 hectare. Terenurile arabile sunt localizate cu precădere în partea central-estică a județului, în luncile Mureșului și Târnavelor și în Podișul Transilvaniei. Solurile se încadrează în clasa de fertilitate medie și în mai mică măsură în clasa de fertilitate ridicată, iar condițiile de climă permit cultivarea majorității cerealelor, furajelor, legumelor și plantelor tehnice. Județul Alba este cel mai important producător de struguri și vinuri din Regiunea Centru, aici fiind localizate cele mai importante podgorii din Transilvania (Valea Târnavelor, Aiud-Ciumbud, Alba Iulia - Ighiu, Sebeș - Gârbova). În ultimii ani, datorită unor investiții importante, suprafața cultivată cu viță de vie a crescut, în schimb, suprafața totală a livezilor s-a redus semnificativ în ultimii 15 ani, în prezent fiind sub 1000 hectare.

Tabel 7.6 Utilizarea terenurilor

	2000	2014*
Suprafața agricolă totală, din care:	328929	323131
• Terenuri arabile	132909	129503
• Pășuni	117649	117784
• Fânețe	72328	70206
• Vii	4455	4656
• Livezi	1588	982
Păduri	220781	227846

Ape	33140	6283
Alte terenuri	214945	66897

Sursa: Institutul Național de Statistică

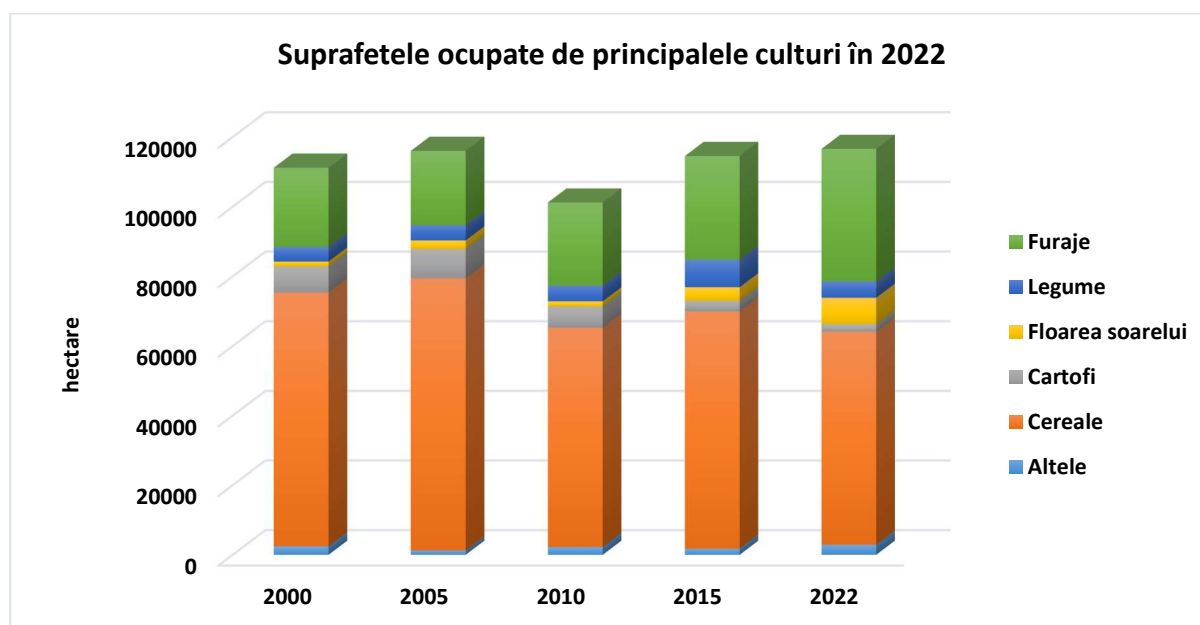
Pana la finalizarea acțiunii de cadastrare a tarii, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, seriile de date sunt blocate la nivelul anului 2014.

Suprafața arabilă cultivată a înregistrat o ușoară creștere în anul 2022 față de anul 2000, aceasta reprezentând aproximativ 90% din terenurile arabile, Predomină cultura cerealelor – 52% din total (iar în cadrul acestora primul loc este deținut de porumb), pe poziția secundă plasându-se furajele –33% din suprafața cultivată. Alte suprafețe importante sunt cultivate cu cartofi, legume și plante tehnice.

Tabel 7.7 Suprafața cultivată

	-ha-				
	2000	2005	2010	2015	2022
Total, din care	111209	116044	101226	114582	116614
• Cereale	72919	78201	63097	68213	61216
• Cartofi	7491	8480	6093	3030	2111
• Floarea soarelui	1399	2430	1462	3904	7636
• Legume	4222	4385	4524	7900	4686
• Furaje	22710	21320	23844	29770	38059

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig.7.3

Numărul de mașini și utilaje agricole este în creștere în ultimii 20 de ani. Cu suprafață medie de 31 de hectare teren arabil/ tractor, județul Alba se plasează peste media națională (40 de hectare teren arabil/ tractor).

Tabel 7.8 Parcul de mașini și utilaje agricole

	2000	2005	2010	2015	-nr- 2022
Tractoare	2882	3620	3526	4181	4195
Pluguri	2309	2997	2949	3448	3480
Semănători mecanice	1036	1373	1438	1584	1658
Combine pentru recoltat	666	715	633	710	725

Sursa: Institutul Național de Statistică

Caracterizate prin producții la hectar apropiate de mediile naționale la majoritatea culturilor, producția agricolă vegetală înregistrează variații importante de la un an la altul, depinzând într-o măsură considerabilă de factorii climatici. În ultimii 20 de ani în județul Alba cantitatea producției vegetale s-a aflat pe un trend ascendent în cazul tuturor categoriilor ce se regăsesc în tabelul de mai jos cu excepția producției de cartofi care s-a înjumătățit.

Tabel 7.9 Producția agricolă vegetală

	2000	2005	2010	2015	-tone - 2022
Cereale	160053	241633	243248	300932	242958
Cartofi	81136	90188	72583	47689	26360
Floarea soarelui	1292	914	2643	8433	18118
Legume	51754	52898	58918	98374	64398
Furaje	262619	348726	354878	463484	502846
Fructe (exclusiv struguri)	17996	30251	24310	18328	29451
Struguri	22707	12816	17960	23824	34200

Sursa: Institutul Național de Statistică

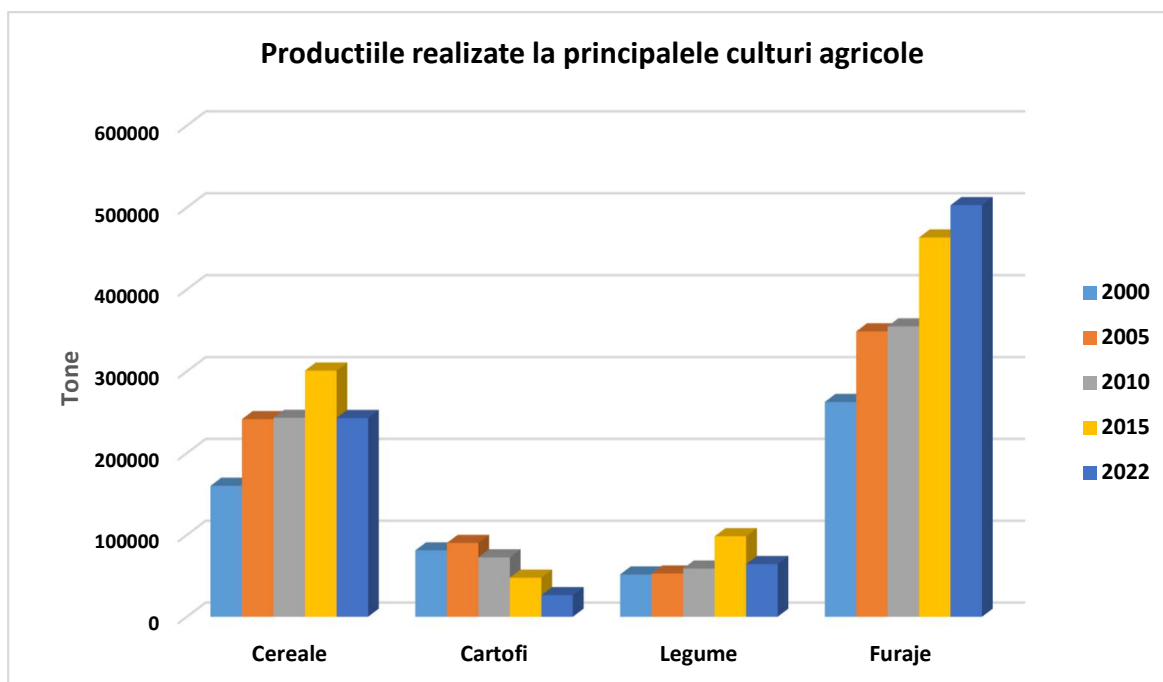

Fig.7.4

Cu o pondere de 43% din valoarea producției agricole realizate în 2022 la nivelul județului, zootehnia este o activitate economică importantă pentru mediul rural. Efectivele de porcine și bovine au înregistrat scăderi de 35% respectiv 6% între 2000 și 2022, în schimb, avicultura a cunoscut o dezvoltare notabilă în aceeași perioadă, județul Alba plasându-se în prezent pe a treia poziție la nivel național în ce privește numărul de păsări. Creșterea oilor se menține printre cele mai importante activități agricole, efectivul de ovine cunoscând o creștere cu cca 90% în ultimii 20 de ani, păstoritul tradițional păstrându-se ca activitate de baza până în zilele noastre în unele comunități rurale din zona de munte a județului.

Tabel 7.10 Efectivele de animale

	-capete -				
	2000	2005	2010	2015	2022
Bovine	76746	79759	61559	63451	72272
Porcine	98369	183476	100122	105945	63499
Ovine	235462	238091	300776	307596	445647
Păsări	2099233	2952209	2078843	2657497	2761386

Sursa: Institutul Național de Statistică

7.2.3. Turism

Turismul beneficiază în județul Alba de un potențial important, reprezentat de cadrul natural deosebit și de obiectivele sale culturale de certă valoare.

Zona montană, prin **Munții Apuseni** în partea de nord-vest a județului (îndeosebi valea superioară a Arieșului ce cuprinde o parte importantă din **Parcul Natural Apuseni**, cu peisaje deosebite, fenomene carstice spectaculoase - Peștera Scărișoara, **Munții Trascăului**) și prin **Munții Șureanu**, în partea de sud, rămâne principala zonă de atracție turistică a județului Alba. Există în ultimii ani un interes sporit pentru revigorarea turismului de iarnă, stațiunea **Arieșeni** din Munții Bihor trecând printr-un proces de modernizare și extindere, iar în Munții Șureanu, la **Luncile Prigoanei** se conturează o nouă stațiune de iarnă.

Îmbinând farmecul rustic cu atracțiile naturale, agroturismul este una din formele de turism care a cunoscut o dezvoltare remarcabilă în ultimii ani, fiind bine reprezentat în Munții Apuseni (ex. Valea Arieșului Mare, comuna **Rimetea** din Munții Trascău) .

Turismul cultural a căpătat noi impulsuri în ultimii ani, principala atracție o reprezintă orașul **Alba Iulia**, cu numeroase obiective cultural-istorice (cetatea Vauban, vestigiile castrului roman, catedralele catolică și ortodoxă, Biblioteca documentară Batthyaneum, Muzeul și Sala Unirii etc). De interes turistic sunt și localități precum municipiile **Sebeș, Aiud, Blaj și comuna Călnic** (biserica fortificată inclusă în patrimonial **UNESCO**), **Cetatea dacică de la Căpâlna, Roșia Montana** dar și alte numeroase obiective culturale amplasate în toate zonele județului, încă neincluse în circuitele turistice.

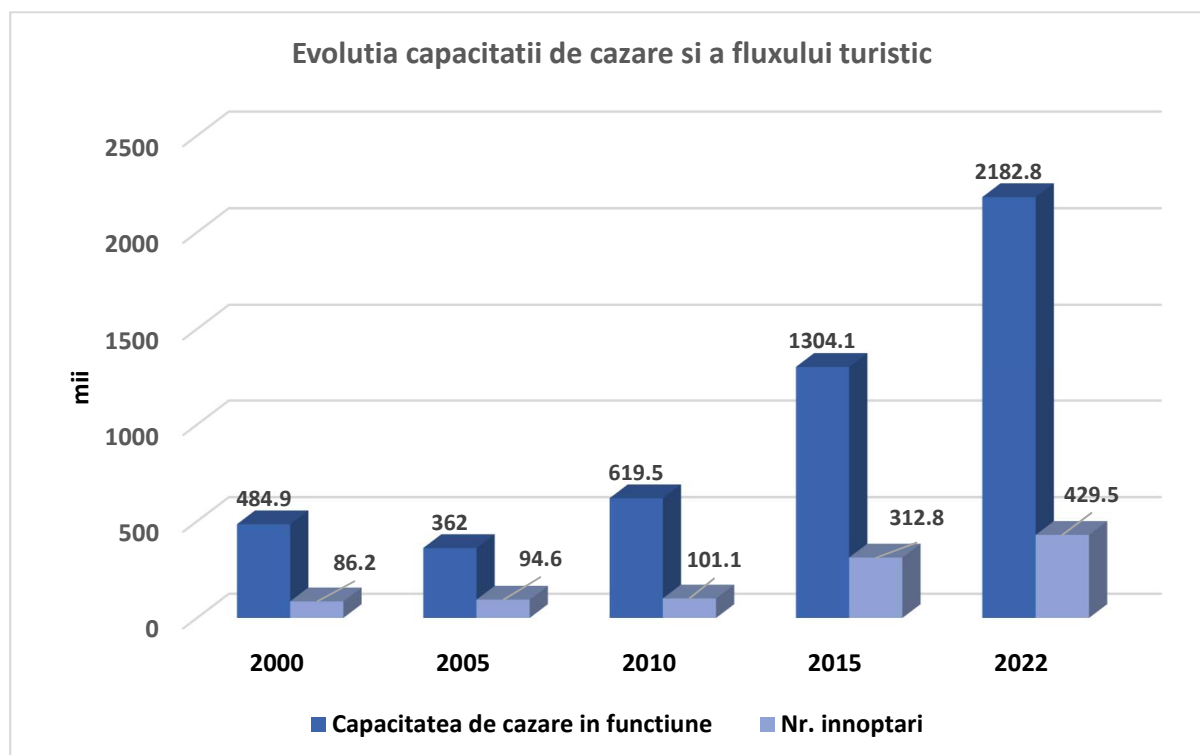
Tabel 7.11 Evoluția principalilor indicatori ai activității turistice

	UM	2000	2005	2010	2015	2023
Capacitate de primire existentă	locuri	1641	1179	2109	4585	7798
Capacitate de primire în funcțiune	mii locuri-zile	484,9	362,0	619,5	1304,1	2182,8
Număr sosiri	mii	49,3	49,0	47,8	154,2	231,6
Număr înnoptări	mii	86,2	94,6	101,1	312,8	429,5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Capacitatea de primire la 31 iulie 2022 cuprindea 7798 locuri în 333 unități de cazare (162 dintre acestea fiind pensiuni turistice sau agroturistice), majoritatea dintre acestea fiind unități noi sau recent modernizate.

Fluxul turistic, evidențiat atât de numărul de sosiri (turiști cazați) cât și de numărul de înnoptări înregistrează un trend ascendent în ultimii 20 de ani, ceea ce arată că în această perioadă s-au depus eforturi în demersul de atragere a turiștilor, fiind totodată diversificată oferta turistică și a oportunităților de petrecere a concediului în vederea prelungirii sejurului turiștilor în județul Alba.

Fig.7.5

7.3. Indicatori privind mediul antreprenorial

7.3.1. Dinamica antreprenorială

Tabel 7.12 Indicatori privind evoluția întreprinderilor familiale, persoanelor fizice autorizate și întreprinderilor active

	Întreprinderi familiale (nr.)	Persoane fizice autorizate (nr.)	Întreprinderi active (nr.)	Întreprinderi active la 1000 locuitori (nr./1000 loc.)
Anul 2005	3438	9989	6608	17,4
Anul 2010	228	6620	7398	19,8
Anul 2015	314	6003	7730	23,0
Anul 2022	226	7521	10416	32,0

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul persoanelor fizice autorizate și mai ales al întreprinderilor familiale a scăzut în perioada 2005-2022, în schimb numărul întreprinderilor active a crescut constant de la 6608 firme în 2005 la 10416 firme în 2022. Raportat la 1000 locuitori, numărul de firme active (32) este sub media regională (34,8) și sub media națională (35,3) în anul 2022.

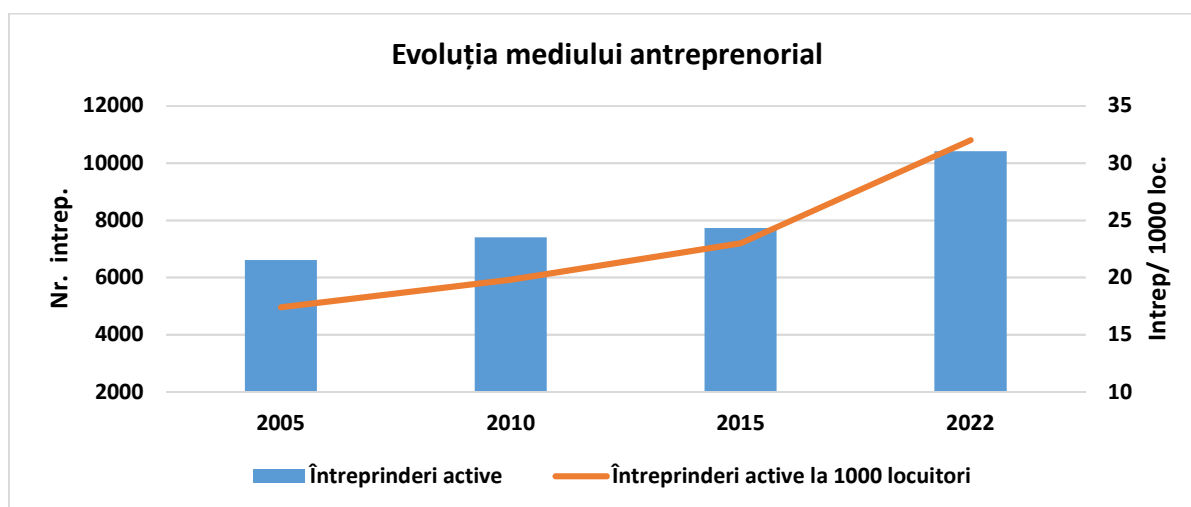

Fig.7.6

Tabel 7.13 Întreprinderi active din județul Alba, după activitatea principală și clasa de mărime, în anul 2022

	Total	din care			
		0-9 sal.	10-49 sal.	50-249 sal.	peste 250 sal.
Total	10416	9469	802	113	32
Agricultura, silvicultura și pescuit	472	413	52	5	2
Industria extractivă	37	24	12		1

Industria prelucrătoare	1320	1045	193	58	24
Energie electrică și termică, gaze și apă	9	9			
Apă, salubritate, gestionarea deșeurilor	63	51	11		1
Construcții	1402	1252	138	12	
Comerț	2418	2231	171	15	1
Transport și depozitare	1148	1054	78	14	2
Hoteluri și restaurante	627	574	50	3	
Informații și comunicații	345	337	8		
Intermedieri financiare și asigurări	146	141	4	1	
Tranzacții imobiliare	220	219	1		
Activități profesionale, științifice și tehnice	1081	1058	21	1	1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	350	310	37	3	
Învățământ	98	98			
Sănătate și asistență socială	291	270	21		
Activități de spectacole, culturale și recreative	197	193	3	1	
Alte activități de servicii	192	190	2		

Sursa: Institutul Național de Statistică

Notă: *Întreprinderea activă este entitatea care, din punct de vedere economic este activă (în perioada de observare), respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil.*

La finele anului 2022, în județul Alba existau 10 416 firme active, 90,9% dintre acestea încadrându-se în clasa microîntreprinderilor, 7,7% în clasa întreprinderilor mici, 1,1% în cea a întreprinderilor mijlocii și doar 32 firme (0,3% din total), se situau în categoria întreprinderilor mari.

Predomină firmele având ca activitate principală comerțul (23,2% din total), urmate de cele din sectorul construcțiilor (13,4%) și de cele din industria prelucrătoare (12,7%). 24 din cele 32 firme mari, cu peste 250 salariați, activează în industria prelucrătoare, alte 2 firme mari activează în domeniile transport și depozitare respectiv agricultură, silvicultură și câte 1 în industria extractivă, comerț, apă, salubritate, deșeurii, activități profesionale, științifice și tehnice.

Exceptând sectorul producerii și distribuției energiei electrice, a apei și a gazului, industria extractivă, industria prelucrătoare, agricultura, silvicultura și pescuit și construcții, celelalte domenii înregistrează ponderi ale întreprinderilor mici și microîntreprinderilor de peste 90% din numărul de firme la nivel de ramură.

7.3.2. Principalii indicatori economico-financiari

Tabel 7.14 Cifra de afaceri, investițiile nete și personalul unităților locale active din industrie, construcții și servicii, la nivelul județului Alba, în anul 2022

	Cifra de afaceri (mil. lei)	Investiții nete (mil. lei)	Investiții nete la 1000 lei cifră de afaceri (lei)	Personal (nr.)	Productivitatea muncii (mii lei)
Total	41323	3598	87,1	68274	605,3
Industria extractivă	557	62	111,3	1034	538,7
Industria prelucrătoare	24644	970	39,4	30873	798,2
Energie electrică și termică, gaze	176	51	289,8	698	252,1
Apă, salubritate, deșeuri	575	146	253,9	1455	395,2
Construcții	1938	169	87,2	6899	280,9
Comerț	9249	1348	145,7	11173	827,8
Transport și depozitare	2571	218	84,8	6478	396,9
Hoteluri și restaurante	419	50	119,3	2617	160,1
Informații și comunicații	180	422	2344,4	764	235,6
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	700	134	191,4	4329	161,7
Învățământ	19	2	105,3	204	93,1
Sănătate și asistență socială	153	12	78,4	888	172,3
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	141	14	99,3	862	163,6

Sursa: Institutul Național de Statistică

Notă: Sunt incluse doar entitățile comerciale cu activitate economică nefinanciară, organizate ca: societăți comerciale, regii autonome, societăți cooperatiste, societăți agricole

Cifra de afaceri totală realizată de firmele locale s-a ridicat în anul 2022 la 41,3 miliarde lei, aportul industriei prelucrătoare fiind de aproximativ 59,6%, iar cel al comerțului de 22,4%.

Investițiile nete realizate în anul 2022 la nivelul județului Alba au ajuns la 3,6 miliarde lei, grosul investițiilor îndreptându-se spre industria prelucrătoare și comerț. Comparativ cu cifra de afaceri la nivel de ramură, aferentă anului 2022, cele mai ridicate valori ale investițiilor s-au realizat în domeniul informațiilor și comunicațiilor (2344 lei la 1000 lei cifră de afaceri) și în domeniul energiei electrice și termice și a gazelor, cu 290 lei investiți la 1000 lei cifră de afaceri obținută. Cu doar 2 lei investiți la 1000 lei cifră de afaceri obținută în 2022, sectorul învățământului (ne referim doar la activitatea societăților comerciale care au învățământul ca obiect principal de activitate) ocupă ultima poziție în clasamentul pe domenii economice realizat în funcție de acest indicator economic.

Productivitatea muncii. Analizate strict prin prisma indicatorilor financiari, nivelurile cele mai ridicate ale productivității muncii, în anul 2022 s-au înregistrat în domeniul comerțului și în industria prelucrătoare. La polul opus, niveluri scăzute de productivitate se înregistrează în unitățile economice în sectorul învățământului, în domeniul "Hoteluri și restaurant" și în domeniul activităților de servicii colective, sociale și personale.